-гай ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИИЕ ХҮСЭНДЭНЬ ХҮРГЭЕ!

965 оной апрелиин 1-һэ июниин 1 хүрэтэр

САБШАЛАН ДЭЭРЭ ХЭГДЭХЭ ХҮДЭЛМЭРИИН ШАЛГАЛТА СОНОСХОГДОО

УГОВОДУУДАЙ ХАБАР

-гай ажалшад, малшад -гай, арюун ехэ хараа тү- хабарые үгтажа бай- совхозуудай үйлэдбэриие -гжөөхэ хойшолуулагда- -нуд тухай КПСС-эй -гай Пленумэй шиидхэбэ- -гай хүтэлбэрилэгшэд, колхознигууд болон сов- -рилгаришэдэй эдэбхи -рилгада ехэ арга бо- -гөө. Энэдэ хүдөө ажа- -лые һаатуулжа бай- -нуд элирүүлэгдэжэ, га- -, мал ажалые хүгжөөхэ -дагдаа гэжэ.

Ш-гай мартын Пленумэй -монуудые бэелүүлхын -хаа доторнай хаа хаа- -шанга тэмсэл дэлгэр- -гүй ехэ шуяа гарган- -хүдэлмэридэ сахө ха- -хөмжэ ябуулганууд -Эдэ ехэ, багашье зо- -шиидхэлгэдэ үргэн нии- -эдэбхи хэшээлтэйгээр -Үүта сабшалан дээрэ -хүдэлмэриие шалга- -дөөдөр эхилһэн ниитын -наанай нэгэ тодо гэр- Республикын түрүү лу- Ф. Рыжаков, Е. Е. Ен- -нимэ харалга эмхидхэ- -гаргаа һэн. КПСС- -луговодуудай энэ -ааһаан дэмжээд, байгша -1-һээ июниин 1 боло- -хоо, совхозуудта ниие- -ургэгэхэ гэжэ шиидхээ. -шэгшэд, мүн пар- -хинуалтын эдэбхитэд, -дөө олоороо хабаа- -гтэй.

-та сабшалан дээрэ юун -ие олоннитын хүсөөр -тон ехэ удха шанар- КПСС-эй ЦК-гай Пле- -одорхой зорилгонуу- -—адууһа малай тө- -гөөр бэлэдхэхэ зо- -дамнай туһа дүхэм -Хүдөө ажахые саашa- -тушаа Центральна Ко- -мэй хараалһан хэм- -соо, мүн Л. И. -доторшье саб- -һайжаруулгын -шухала байһан тухай -ждэнэ бшуу. Энээ- -адууһа малаа үбһэ тө- -хангадаг болохо ха- -ЦК-гай Пленумэй -ганай республикада -удха шанартай.

-хэр үгһаа хойшо -шэбхэжүүлһэн, үтэг- -сабшалан, бэлшээреэр -дуудаг һэн. Үрдань -ааһаанга хүсөөр лэ -өдэг байгаа. Мүнөө -малай эдихэ тө- -ехээр абадаг, малда -гарһанай зүйл элбэ- -дэгшье һаань, саб- -ирин удха шанар нэгэ- -үй. Тингэбашье дээрэ- -үгтэдэг болоһонһоо -сабшалан орхиг- -шэбхэ хэгдэхээ боли- Гансахан һүүлэй хоёр -сабшалан, бэлшээри -тушаа зарим тэды ан-

харал хандуулагдажа өхилээ. Теэд энэ хэгдэһэн ажалаараа һанаагаа амарха яашье аргагүй.

Республикын колхоз, совхозуудта хамта 400 мянган гектар сабшалан бин, тэрэнэй дүрбэнэй нэгэ хуби уһалагдадаг байна. Энэмнай ехэ баялиг болоно. Түрүү луговодуудай туйлаһан үрэ дүндэ бүхы дээрээ хүрэжэ шадаашьегүй һаа, колхоз, совхоз бүхэн уһалуурийн газарһаа га бүриин 15 центнер, бэшэ газарһаань гектарай 10 центнер үбһэ абаха дүүрэн аргатай. Энэ гүйсэд бэелүүлэгдөмээр арга боломжые хүсэндэнь хүргөөд байбал, үбһэ ногооной һайн ургаһан нёдондо жэлэйхиһээшье хоёр дахин ехэ үбһэ тэжээл хуряагдаха һэн. Тингажэ ниитымнай адууһа мал бүдүүн тэжээлээр бардам хүрэхөөр хангагдаха болэй.

Теэд нэгэ хэды сагһаа хойшо сабшалан үтэгжүүлхэ, уһалха хэрэгые гансал үбгэдтэ найдаад, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энээндэ һанаагаа табихаяа болишоо гэжэ Ф. Ф. Рыжаков, Е. Е. Ендыпов гэгшэд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэ толилогдоһон бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Энээнһөө боложо, урдань үндэр ургаса үгэдэг сабшалан муудаа, нилээд ехэ газарта бороржо бургааһан ургажа, болдог болдируу болошоо. Тэрэшэлэн ханалгагүй муугаар уһалһанһаа зарим сабшалан уһа намаг болоһон байха юм.

Нютаг бүхэнэй өөрын эрхэ байдалые хараада абажа, тэндэхи байгаалиин бүхы арга боломжые гүйсэдөөр, бодомжотойгоор хэрэглэн, ажахыгаа эрхилхэ гэжэ КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэри соо тодоор заагдана. Тиимэһээ сабшалан һайжаруулха, тэндэ үтэг шэбхэ ехээр гаргадаг һайн заншалаа һэргээхэ гээшэ гансашье луговодуудай хэрэг бэшэ, харин бүхы колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, механизаторнууд, ажахынуудай, партийна, советскэ, газар ажалай органуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй хабаадаха хэрэг мүн. Түрүү луговодуудай үүсхэлээр, КПСС-эй обкомой бюрогой шиидхэбэриин ёһоор сабшалан дээрэ хабарай хүдэлмэриие шалгаха талаар үнгэргэгдэжэ байһан ниитын харалга хадаа республикын газар ажалай шиидхэхы участогуудай нэгэн болохо—сабшаландаа бултаараа анхаралаа табидаг болоходомнай туһалха гээд найдагдана.

Сабшалан уһалха, сэбэрлэхэ, үтэг шэбхэ гаргаха хүдэлмэриин ямараар хэгдэжэ байһаниие шалгаха, луговодуудай оньһожоруулагдаһан звенонуудые эмхидхэхэдэнь, ажалдаа түрүү онол арга нэбтэрүүлхэдэнь ажахынуудта туһалха зорилгоор ниитын энэ харалга үнгэргэгдэхэ байна. Миил ёһо дүүргэжэ, кампани үнгэргэхын тэдысэ энэ харалгые эмхидхэхэ бэшэ, харин шаг шууяа гаргангүй, тодорхой һайнаар, ёһотой аша үрэ гарахаар, бодомжотой зүбөөр тэраниие үнгэргэхэ шухала.

Хабарай урин дулаан боложо, сабшалан дээрэ хүдэлжэ эхилхэдэ эгээл таатай хаһа оробо. Мүнөө тонношье һайрам сабшаланда хүрэнгүй урдажа ошохогүй, тонношье шэбхэ малай хашаа, хорёо соо дэмы хэбтэхэгүй ёһотой. Сабшалангай гектар бүхэн модо, шулуу шорой, бургааһа бороржоһоо сэбэрлэгдэһэн байха зэргэтэй.

Олон хүнэй хабаадалгатай субботник, воскреснигүүдые үнгэргэдэг һайн заншалые һэргээжэ, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха, тэрэниие сэбэрлэхэ хэрэгтэмнай ниитын харалга баһал бодотоор туһалха байна. Мүн промышленна предприятинуудайшье шефскэ хүдэлмэриие һэргээхэ ушартай. Үрдань хабар болоходо айл бүхэн ехэ, багагүй сабшалан дээрэ гаража хүдэлдэг һэмнай. Сабшалан, тарялан дээрэшье хүдэлөө һаа, үндэр баян ургаса заабол абтаха гэжэ тоологдодог бэлэй.

Ниитын харалга үнгэргэхэдэ хүдөө бэшэгшэд, партийно-гүрэнэй хиналтын эдэбхитэд, хэблэл болон радиогой хүдэлмэриилэгшэд тон ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Энээниие амжалтатайгаар үнгэргэжэ шадаа һаа, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй эрилтын ёһоор манай хэблэлэй үүргые дээшэлүүлхэ, тэрэнэй эмхидхэхы хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа шухала алхам хэгдэхэ болоно.

Ниитын адууһа малда үнэн зүрхэнһөө һанаагаа табидаг хүн бүхэн сабшалан дээрээ гарыт!

Луговодуудай, оньһожоруулагдамал звенонуудай хэжэ байһан хабарай хүдэлмэриие шалгаха ниитын харалгые дайшалхы ёһоор үнгэргэе!

ШАЛГАЛТЫН ЗОРИЛГО:

- Сабшалангай гектар бүхэниие эзэтэй болгохо, оньһожоруулагдаһан звенонуудые байгуулха.
- Тэндэ наг шэбхэ ехээр зөөхэ, энэ хүдэлмэридэ техникэ, мори унаа олоор табиха.
- Хадалангаа шулуу шохойһоо сэбэрлэхэ, борнойлхо, шүдэтэй катогоор элдүүрилхэ.
- Майн 5 хүрэтэр хаа хаанагүй посхоод хаахын тула һургааг элбэг хүрэхөөр бэлдэхэ, энээндэ хүдөөгэй айл бүхэниие хабаадуулха.
- Уһалуурийн хаалта боолтонуудые, һубаг, ханаабуудые һайса зааһажа, һайрам тогтоолсожо, сабшалангаа хүсэдөөр ундалуулха.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

42-дохи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 76 (10753) | 1965 оной апрелиин 1, четверг | Сэн 2 мүнгэн

Сабшалан, тарялан уһалхын тула һубаг, ханаабуудые шэнээр малтаха, сэбэрлэхэ, тэндээ элдэб түхеэрэлгэнүүдые бүтээхэ хэрэгтэ энэ жэл Сэлэнгын уһалуурийн системын хүдэлмэришэд горитойхон анхаралаа хандуулха юм. Мүн 270 гектар газарые ой модоһоо сэбэрлэжэ, ашаглалгада үгэхэ, 400 гаран гектар нуга сабшалан дээрэхи буртаг шэрэнги үгы хэхэ зорилготой. Жэшээнь, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой 120 гектар газарые ой модоһоо сэбэрлэхэ, 273 гектар сабшалангыень һайжаруулха юм. Гиихэдэ «Эрдэм» колхоздо 100 гектар сабшалан буртаг шэрэнгиһээ сэбэрлэгдэхээр хараалагдана. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нуга сабшалан дээрэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдаха юм. Эндэ үһа хубаарилха 4 түхеэрэлгэ, 43 километр зайда ханааб малтагдаха байна.

Зураг дээрэ: Сэлэнгын уһалуурийн системын начальник Б. Н. Башкуев (зүүн гарһаа), Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агроном В. Р. Аюшеев гэгшэд поли дээрэ хэхэ хүдэлмэри тухайгаа хөөрэлдэжэ байна.

Ц. БАБУШЕЕВ.

МАНАЙ КУКУРУЗАШАД БҮХЭРОССИН ШАГНАЛДА ХҮРТЭБЭ

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1965 оной мартын 16-да гаргаһан тогтоолһоо

Өөһэдынгөө даажа абаһан газарһаа кукурузын болон тэжээлэй бусад ургамалнуудай үндэр баян ургаса ургуулһанайнь түлөө оньһожоруулагдаһан эдэ звенонуудые (бригадануудые) Бүхэроссин социалис мүрысөөндэ илаһанда тоолоод, гус бүридэнь 400 түхэригэй хоёрдохи мүнгэн шан барюулха гэжэ тогтообо.

Буряадай АССР-һээ:

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр М. П. Голосеевэй даадаг оньһожоруулагдамал звено 104 гектар талмайһаа га бүриин 470 центнер ургаса абажа, звеногой гэшүүн бүхэн 24400 центнер кукурузын ногоон намаа һүн эдеэтэй, багаа эдеэшэһэн буурсагтайгаар хуряаһан байна.

Тус колхозой нүхэр В. Ч. Дашиевай даадаг оньһожоруулагдамал звено 110 гектарай га бүриһөө 460 центнер ургаса хуряагаа гэхэ гү, али хүн бүхэниинь 25300 центнер кукурузын ногоон намаа набша һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтайгаар абаа.

Зэдын аймагай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Д. Д. Цыдснжаповай оньһожоруулагдамал звено бүхы 110 гектар газарһаа га бүриин 435 центнер ургаса ургуулжа, эндэ хүдэлһэн хүн бүхэниинь 23925 центнер кукурузын ногоон намаа набша һүн эдеэтэй болоһон, эдеэшэнтэһэн буурсагтайгаар хуряагаа юм.

Зэдын аймагайТориин совхозой нүхэр П. К. Юсуповай даадаг звено 105 гектар дээрэһээ га бүриин 417 центнер ургаса хуряажа, звенодо хүдэлһэн хүн бүхэниинь 21800 центнер кукурузын ногоон намаа набша һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтайгаар абаһан байна.

Зэдын аймагай Борьёогой совхозой нүхэр К. М. Покацкий гэгшын даадаг оньһожоруулагдамал звено 102 гектар талмайн га бүриһөө 412 центнер гэхэ гү, али звенодо хүдэлһэн хүн бүхэнэй 21020 центнер кукурузын ногоон набша намаа һүн эдеэтэй болоһон, эдеэшэнтэһэн буурсагтайгаар абаһан.

Кукурузын үндэр баян ургаса ургуулжа, нэгэдэхи, хоёрдохи шангуудые абаһан звено, бригадануудай гэшүүн бүхэндэ «РСФСР-эй эрхим кукурузашан» гэһэн, үбсүүндээ зүүхэ значок барюулагдаха.

Эрхим спортсменүүд шагнагдаба

XVIII зунай болон IX үбэлэй олимпийн нааданнуудта амжалтатайгаар хабаадаһанай, тэрэшэлэн спортивна ехэ амжалтануудые түйлаһанай түлөө советскэ бүлэг олон спортсменүүд, тренерүүд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1965 оной мартын 30-най Указаар СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа.

Ажалай Улаан Тугай орденоор 15 спортсмен шагнагдаһан байна. Тэдэнэй тоодо хоккеистнүүд А. Альметов, В. Коноваленко, Б. Майоров, В. Старшинов, В. Якушев, гөёор эрьелдэн халтиралгын мастернууд Л. Белоусова, О. Протопопов, үндэрые харайлгаар дэлхэйн рекордсмен В. Брумель, штангист Л. Жаботинский, барилдаашад А. Иваницкий, А. Колесов, А. Медведь, биатлонист В. Меланин, боксер В. Попенченко, коньки гаар тургэн гүйдэг шадамар бэрхэ мастер Л. Скобликова гэгшэд ороно.

«Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор 34 хүн, «Ажалай табьяагай түлөө» медальяар 43 хүн, «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медальяар 30 хүн шагнагдаа.

(ТАСС).

Совет кинематографистнуудай пленум

МОСКВА, мартын 30. (ТАСС-ай корр.). СССР-эй кинематографиин хүдэлмэрилэгшэдэй союзай эмхидхэлэй комитедэй X пленум мүнөөдэр Москвада нээгдэбэ. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо, Совет засагай тогтоһоор 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй холбоотой шухалын шухала асуудалнуудые пленум зүбшэн хэлсэхэ юм. Мүн үнгэрэгшэ жэлдэ хэгдэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдаха.

СССР-эй кинематографиин хүдэлмэрилэгшэдэй союзай эмхидхэлэй комитедэй туруулэгшэ Л. Кулиджанов пленум дээрэ элидхэл хэ.

Космонавтнуудта—алтан медальнууд

МОСКВА. (ТАСС-ай корр.). Замбуулинай «Восход-2» гэжэ залагдан дабшадаг одон-онгосын ниидэжэ ябаха үедэнь дэлхэйдэ анха түрүүн одон-онгосоһоо замбуулин хүдар хүнэй гаралгада хабаадаһанайнь түлөө лётчик-космонавт, «Восход-2» онгосын командир П. И. Беляевые, лётчик-космонавт подполковник А. А. Леоновые БДИХ-гай алтан медальнуудаар СССР-эй Арадай ажахын түйлалтануудай выставкын соведэй комитет шагнаба.

Замбуулинийе эрхэ мэдэлдээ оруулагшад—Пермиин хүндэтэ гражданинууд

ПЕРМЬ хото. (ТАСС-ай корр.). Замбуулинийе эрхэ мэдэлдээ оруулжа, Пермиин газар дээрэ амгалан мэндэ бусагшадай баатаршалгые тэмдэглэн, энэ хотын ажалшадай депутадуудай Соведэй сесси Павел Иванович Беляевта, Алексей Архипович Леоновто Пермиин хүндэтэ гражданинуудай нэрэ эзэргэ олгохо гэһэн шиидхэбэри гаргаһан хүүгаар баталаа абаа.

...зоборигүй -уһаар

-ймаг дотор нуга -наг шэбхэ гарга- -хара соносхогдоһоор -гэрэбэ. Тиибэ яаба- -совхозой хүтэлбэри- -хүрэтэр юушье хэн- -маар һуужа байһаар. -зоне, бригадануудые -байшоо.

-Найрамаар нилээд -уһалжа боломорой -хаа хаанагүй хото- -уһан харылжа захаа- -шэмэтэ уһа сабша- -гэжэ хэншье -Зарим газарта луго- -гүй байһаар. Уһа- -бариха, һубаг ха- -хүдэлмэриие эмхид- -техник-мелиоратор- -дагүй. Совхозой -мелиорато- -хүн томилогдоошье-

-уһанай үөрлэхэдэ -хүүргэнүүд һан- -ийнь урдашаһан -һаргэн заһаха, -хэмжээн абтана-

-ренци, главна агро- -гэгшэд энэ -гэд сабшалангай -гэжэ бодом-

-ЖИГЖИТОВ,
-хүдөө бэшэгшэ.

Зүб лэ асуудал табигдана

...Сабшалангай газарые һайжаруулая! Иигэжэ нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл соо хэлэгдэһэн байна. Би луговод хадаа энэ асуудалые һонирхожо байнаб. Һайн лэ ха юм даа! Сабшалангаа үрэжэл һайнтай болгожо, үбһэ ногооной баян ургаса абажа байхадамнай, адуу мал үбэлэй үедэ туража зүдэрхэгүй, тобир тарган өндо орохо гээшэл!

Таряа талха ехээр ургуулдаг болоходоо тиигэнэ гүбди—юундэшьеб һүүлэй жэлнүүдтэ сабшалан гээшые хэрэглэхээ болишоһомнай муу. Хэды элбэг талха таряа ургуулжа, малай тэжээл тарилсажа байгаа һаамнай, үбһэ ногоон үлүү гарахагүй ха юм. Энээниие бодолсоногүй ха гүбди? Үгыдээл дутэхэнэ ошоод байнабди. Зарим үедэ сабшалангаа һайн болгожо, үбһэ ногоо горитой ургуулха гэжэ һанахадашни, хэншье хэрэглэдэггүй. Энэмнай ямар ябадал болоноб? Нэгэ талаар хамаг ехэ баялигаа ажахынууд эдлэжэ, ашыень абажа шаданагүй. Хоёрдохёор—үбһэн гээшэмнай таримал ногоондо орходоо үнэ сэн багатайгаар абтадаг тэжээл болоно. Юунэйшье ехэ гаргаша байхаб даа—жэл бүри һайса уһалаад, үтэгжүүлээд байгаа һаашни, голой үбһэн ургахал мүрөөрөө ургана бээ. Энээндэ гар хүргэгдэхэ ёһотойл юм бээ. Теэд гар хүргэхэдөөшье юунэй олон хүн ажаллахань һэм. Нэгэ луговод зуугаад гектар газар даажа абаад, унэхөөр оролдоод ажаллабал, уһанай элбэг хада хадэ дахин уһалха жэшээтэйл.

Манайшье нютагта сабшалан муугаар эдлэгдэжэ байгша. Гектар бүриһөө 6—7 центнер үбһэ абаха гээшэмнай ямар тэжээл бэ даа. Муугаар ажаллаһанайхи болоно. Уһалагдадаг газартамнайшье арбаад центнерһээ холо гаранагүй. Би нёдондо Яков Грязновтой сугтаа хүдэлөө һэмби. Наяад гектар сабшалантай байгаабди. Май һарада нэгэ дахин уһалаабди, хоёрдохёо июнь һарын эхээр уһалагдаа. Тиигэд бидэнэй уһалһан сабшалан дээрэһээ га бүриин 10—11 центнер үбһэн хуряагдаа һэн. Уһалагдаагүй сабшалан дээрэхиһээ хоёр дахин үлүү үбһэн абтаһаншье һаа, үбһэ ногоо ехээр ургуулжа бираагүй гээшэбди.

Энэмнай баһал шалтагаантай юм. Юуб гэхэдэ, Түгнэ горхоной уһан ганса бидэнэй хүсөөр һайнаар хэрэглэгдэжэ шадагданагүй. Юу хэлэхэб даа, хабартаа саһа мульһэнэй хайлажа байхада уһан урдадаг. Теэд тэрэниие сабшалан дээрээ таллуулжа бираагүйбди. Ехэнхи уһамнай Түгнынгөө гол руу урдажа ябашана. Тиигээд зунай эхин гаража, сабшалангаа дахин уһалха гэхэдэмнай горхоной уһан хатажа, шэргэшэһэн байдаг. Энээнһээ боложо, сабшаламнай гандашана.

Бидэнэй һанахада, Түгнэ годдо хаалта барижа, уһыень ороён сэг болотор хэрэглэхэ арга бии. Хаалта баригдаа һаа, хабарһаа хойшо зунай дунда һара гаратар, үбһэ ногооной хуряагдаха үе болотор сабшалангай газарые хоёр-гурба дахин уһалхада хамаагүй. Үбһэ ногооной ургаса энээнһээ ургэшэ абтадагта орходоо 2—3 дахин нэмэхэ бшуу.

Гектар бүриһөө 30—40 центнер үбһэ хуряажа абанабди гэжэ республикын түрүү луговодуудай нүхэд Рыжаков, Ендыпов гэгшэд хөөрэнэ. Тэдэнэй хандалга, бэшэгэй газетадэ гараад байхадань үншаа һэмди. Зүб лэ бэшэнэ. Сабшалангай газарые һайжаруулха тушаа зарим дутагдалнуудай бии байһаниие һайса элирүүлнэ. Нүхэд Рыжаков Ендыпов хоёр өөһэдөөшье һайнаар ажалладаг байна. Тэдэнэй хүдэлмэри бүгэдэндэ жэшээ болжо үгэхэ ха юм даа. Тиихэдэ луговодуудые урмашуулха, ажалайнь түлөөһэ үгэхэ талаар гарадаг дутуу дунданууд тухай бэшэхэдээ, тэрэниие ажахы бүхэндэ гуримшуулагдаха ёһотой гэһэн байгаа. Зүб тиигэнэ. Тиимэ байдал манай «Эрдэм» совхозодошье үзэгдэдэг. Нёдондо би сабшалан уһалха гэжэ хэды ехэ оролдолго гаргаа һэмби, тэрэнэймни түлөө оройдоол 30 түхэриг үгөө һэн. Абтаһан үбһэнэйшье хэмжээ хараада абтаагүй бшуу. Тиигэжэ байхада луговодууд ямар урма зоригтойгоор хүдэлхэнь һэм бэ даа. Миниий һанахада, луговодуудай ажалые һайжаруулхын тулда шухала хэмжээн абтаха ёһотой.

Газар уһалуурилха хэрэгтэ, мүн бусад хүдэлмэри дүүргэлгэдэ оньһожоруулагдамал отряд, тусхай станциинуудые эмхидхэхэ гэжэ КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл соо хэлэгдэнэ.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ парти, правительствынгаа анхарал оролдолго гаргажа байхада, хэншье хадаа ажалаараа харюусаха ёһотой. Би энэ жэлдэ бүри һайнаар ажаллажа, даадаг сабшалан дээрэһээ нёдондопойхиһоо хоёр-гурба дахин ехэ үбһэ ногоо хуряажа абахые оролдохоб.

М. МИХАЙЛОВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой луговод.

ЛУГОВОДУУД, ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭД, ПАРТИЙНО-ГҮРЭНЭЙ ХИНАЛТЫН ЭДЭБХИТЭД! ЭНЭ ШАЛГАЛТАДАА УРАГШАТАЙГААР ХАБААДАЯЛ!

Партийна-хронико

ХУУЛИ ЁҺО НАРИНААР САХИХА

Гэмтэ ябадал хэдэг, ниитын ёһо гурим эбдэдэг ушартай тэмсэхэ талаар партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилго тухай асуудал Хориин районой партийна эдэбхитэдэй суглаан һая зүбшэн хэлсэбэ. Тус асуудалаар КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр Аюров элидхэл хэһэн байна.

Ниитын ёһо гурим эбдэдэг, гэмтэ ябадал гаргадаг ушартай тэмсэхэ хүдэлмэриие Хандагайн леспромхозой партийна эхин организаци (секретарь нухэр Бодонов) зүбөөр эмхидхэн ябуулдаг, энэ хэрэгтэ рабочком, комсомолой организаци болон ниитын эмхинүүдые эдэбхитэйгээр хабаадуулжа шададаг. Тэрэнэй аша үрэ ехэ. Энэ леспромхозой тосхон һууринуудаар ниитын ёһо гурим эбдэхэ, гэмтэ ябадал гаргаха ушарнууд үзэгдэхээ болиһон шахуу. Тус леспромхоз коммунис ажалай коллектив болохо гэжэ тэмсэжэ байдаг.

Һүүлэй үедэ Нарин, Леоновко, Вознесеновкэ, Хөөрхэ, Иннокентьевкэ, Амгаланта, Булаг, Баруун-Хасууртай гэжэ тосхонуудаар хүүли ёһондо таарахагүй ушарнууд огто үзэгдэхээ болинхой.

Гэбэшье энэ шухала хэрэгтэ зарим партийна эхин организацинууд анхаралаа табинагүй. Тэрэнһээ боложо, хулиган аашаа гаргалга, ниитын зөөри хулгайлха, үбэршэлхэ, хэрүүл хэлэ татаха ябадал зарим тээ олошорһоншье ушар үзэгдэнэ. Энэ талаар Анаагай совхоздо балай һайн бэшэ. Энэ совхозой 29 хүн һүүлэй үедэ уголовно харюусалгада хабаадуулагдаад байна. 38 хүн хулигантаһанай түлөө захиргаанай талаар зэмэлэгдээ. Тэрэшэлэн Хэжэнгын совхоздо ёһо гурим эбдэхэ ябадал үзэгдэнэ.

Аймаг дотор 700 гаран хүнүүдһээ буридэһэн арадай 48 дружинануд, нухэрэй 54 сүүдүүд тоологдоно. Тэд эдэнэй олонхинь өөһэдынгөө урдахи уялгые ёһоор дүүргэнэгүй, ниитын гурим сахиха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсодоггүй байха юм.

Хэжэнгэ тосхоной нүхэрэй сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр Бочкин өөрынгөө ажал ябуулгын дүй дүршэл тухай суглаанда хабаадагшадта хөөрэжэ үгэһэн, нүхэрэй сүүдэй хүмүүжүүлхы үүргэ тушаа онсо тогтоһон байгаа. Анаагай совхозой парткомой секретариин орлогшо нүхэр Осипов залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ асуудал тушаа тогтобо. Тиихэдээ ниитын эмхинүүд, һургуулинууд шабинарай дунда хүмүүжүүлхы удхатай хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулна гэжэ тэмдэглэбэ.

Р. ЦЫМПИЛОВ,
манай штатнабэшэ корр.

Продукци бүхэниие үндэр шанартайгаар гаргахын хойноһоо предприяти бүхэн тэмсэнэ ха юм. Тиимэһээ Улаан-Удын трикотажна фабрикын коллектив продукциин үндэр шанарай түлөө баһал тэмсэжэ байна бшуу. Эндэхи түрүүшүүлые тоолохо болоо һаа, олон лэ байха. Коммунис ажалай ударниггуудшье олон.

Тэдэнэй нэгэн, түрүү нэхэгшэ Софья Назаровагай ажаллажа байхые хараһан һайт! Уран гарнууд соо торгон утаһанууд һубагдан, хубсаһаншье бүтэшэхэ. Энэ хүмнай үдэрэйнгөө нормо 120—130 процент дүүргэдэг. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Софья Назарова.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

АЖАЛША ҺАРЫН ДҮН ГАРГАХАДА...

Өй модоной, саарһанай болон модо болбосоруулгын промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай областной комитедэй президиум болон «Забайкаллес» комбинат модо бэлэдхэлэй пунктнууд, участогуудай хоорондохи социалис мүрысөөнэй февраль һарын дүн согсолон гаргаба.

Шулуутайн леспромхозой Бэрээнэй модо бэлэдхэлэй пунктын коллектив модо шэрэхэ февралиингаа түсэбые 126 процент дүүргэд, түсэбһөө гадуур 1600 кубометр модо шэрэһэн байна. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 112 процентдэ хүргэгдөө. Тус пунктынхид 1260 түхэригэй арьбалалта хэһэн юм.

Ехэ бүтээсэтэйгээр ажаллаһан тус пунктынхид дамжуулгын Улаан туга, нэгэ мянган түхэригэй мүнгэн шанда хүртэбэ.

Хоёрдохи мүнгэн шан Байгалай леспромхозой Саяниха гэжэ модо бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэришэдтэ барюулагдаа. Хандагатайн леспромхозой Сангон пунктын модошод гурбадахи мүнгэн шанда хүртэбэ.

Мастерска участогуудай дундаһаа Хандагатайн леспромхозой нүхэр Наумовай даадаг участок шалгараа. Тэдэнэр модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ түсэбөө 128 процент дүүргэ. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 133 процент дүүргэгдэ. Участогай модошодто дамжуулгын Улаан туг. 500 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шан барюулагдаба.

Байгалай леспромхозой нүхэр Липинэй, Хурамхаанай леспромхозой нүхэр Тудуновай даадаг участогуд хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэбэ.

Баргажанай леспромхозой нүхэр Шелковниковой даадаг мастерска участогай модошодто гурбадахи мүнгэн шан барюулагдаа.

Н. ТЮРНЕВ.

ПАРТИЙНА УДАРИДАГШЫН ТРИБУНА

ЭРХИМЭЙ ЭРХИМҮҮД— ПАРТИИН ЗЭРГЭДЭ

Али бүхы участогууд дээрэ партийна нүлөө улам үргэдхэхын тулада ниляад ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха шухала. Тиимэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаашьегүйдэ аргагүй. Бүхы ажал ябуулгын амжалта имагтал партийна организацинуудай хүдэлмэриин хэмжээнһээ дулдыдаха байна бшуу. Партийна нүлөөе улам хүсэтэй, үргэн дэлисэтэй болгохын тулада партийна организацинууд өөһэдынгөө зэргые улам олошоруулха, хүмүүжүүлхэ уялгатай. Үнэндөө олониитын дунда удха түгэлдэр эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа шадаад байбал, партиин зэргадэ жагсаха дуратайшуул олон болодог байһаниинь мэдээжэ.

Манай аймагай партийна эхин организацинууд энэ талаар һүүлэй үедэ горитой хүдэлмэри хэһэн зэргэтэй. Тиихэдээ партиин гэшүүндэ кандидадуудые гансал олоор абаха гэжэ хүсэдэг бэшэ, харин партиингаа зэргые шанарайнь талаар һайжаруулха гэжэ ехэ оролдолго гаргана. Партиин зэргэдэ шадаал һаа үйлэдбэри дээрэ сэхэ хүдэлжэ байдаг нүхэдые абаха тушаа онсо анхарнад. 1964 ондо партида ороошодой гурбанай хоёр хубинь механизаторнууд, хонишод, һаалишад, мал адуулагшад байһан. 17 һаалишад нёдондо партида абтаа. Харин 1963 ондо оройдоол 4 һаалишад партиин зэргэдэ ороһон бэлэй.

Нёдондо партиин зэргэдэ хамтадаа 84 хүн абтаа һэн. Тэдэнэрэй олонхинь ажал хүдэлмэри дээрэ үльгэр жэшээ харуулан, хамтын хэрэгэй түлөө тэмсэжэ ябадаг, өөрынгөө эрдэм мэргэжэл саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ зорилготойгоор үдэшын болон заочно һуралсалда һурадаг, ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

Энээниие баримталхын тула партийна зарим эхин организацинуудай байдал дээрэһээ жэшээ харуулая. «Коммунизм» колхозой партийна организаци мүнөө 94 хүнүүдһээ буридэнэ. Һүүлэй гурбан жэлэй туршада эндэ 25 хүн партиин гэшүүдтэ абтаһан байха юм. Эдэнэрнай олонхидоо ажал хүдэлмэри хэжэ ябадаг улад. Тэдэнэй дунда 11 механизатор, 4 һаалишад, 3 хонишод, хүдөө ажахын 5 мэргэжэлтэд, хоёр багша бии.

Партида абтагшадай 19-ниинь ВЛКСМ-эй райкомой рекомендацитай ерэһэн. Иихэдээ тус колхозой партийна организаци мүн нилээд залуужаһан болоно бшуу. Шэнээр абтаһан 17 хүниинь коммунис ажалай ударник гү, али тэрэ нэрэ солын түлөө тэмсэжэ ябаһан намтартай. Энэ ушар юу гэршэлнэб гэхэдэ, партиин зэргэдэ ажалай түрүүшүүлэй олоороо абтадаг байһые баримтална ха юм. Жэшээнь, КПСС-эй залуу гэшүүн В. Ф. Ванданов «ДТ-54» трактораар хүдэлмэри хэхэ зуураа, үнгэрһэн 1964 ондо 1562 гектар зөөлэн хахалалга хэжэ, аймаг соогоо хоёрдохи һуури эзэлһэн зэргэтэй. Иимэ бэрхэшүүл захаһаа байха.

Партида һая ороһон нүхэд бултадаа шахуу эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлжэ байдаг. Мүнөө юһэн нүхэд үдэшын, мүн заочноор дээдэ болон тусхай дунда һургуулинуудта һурана. Залуу коммунистнууд нүхэд Дармаев, Бадмажапов гэгшэд партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилнэ, КПСС-эй гэшүүндэ кандидат нүхэр Дабаев комсомолой организациин секретарь.

Үшөө ондоо нэгэ жэшээ. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци өөрынгөө зэргые һүүлэй гурбан жэлэй туршада 11 хүнөөр олон болгоо. Эдэнэр бүгадөөрэн малшад, механизаторнууд, ажалай габшагайшуул. Найманиинь коммунис ажалай ударник солотой. Нимэнүүд һонирхолтой жэшээнүүдые партийна бусадшье организацинуудай ажабайдал дээрэнээ олоор дурдажа боломоор.

Гэбэшье партида шэлэн асалгада дутагдалнуудай үшэ бии байһан тушаа үгэ хэлэнгүй яажа үнгэрэлтэйб. Зарим тээ партида абалгада харюусалгагүйгөөр хандаха ушар үзэгдэдэг. Партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ зэргые харюулжа шадахагүй, этигэл найдабаригүй хүнүүд абтаад байдаг. Тиимэһээ партида ороохые хүсэшэдтэ һайшаал (рекомендацы) үгэдэг коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ тон шухала гэжэ сэхэ тэмдэглэмээр хаш.

Үшөө нэгэ дутагдал бии. Юрэнхы дээрээ партиин зэргын аймаг дотор яһала ургажа байбашье һаань, партийна олохон эхин организацинууд тон хангалтагүйгөөр энэ хүдэлмэри эмхидхэн ябуулна. Нимэ жэшээгээр энэ ушарые баримталая. Торгин совхозой 1-дэхи отделениин партийна эхин организаци һүүлэй гурбан жэлэй туршада нэгэшье хүниие партида абаагүй байха юм. Тэрэ организациин бурид... коммунист ородог. Тэдэ... ниинь табинһаа дээшэ... тай, арбаниинь пенсио... гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, ... луу коммунистнь 32 нэһэ... дэхи бүхы коммунистнуу... шамай хахадынь сэхэ ... дээрэ хүдэлдэг жэшээтэй.

«Мир» колхоз нилээ... ажахы. Гэбэшье тэрэнэй ... на организаци нёдондо ... хүниие партида абаа. Эн... бан эхин организацитай, ... хоёрынь бүри нэгэшье ... өөрынгөө зэргэдэ абаагүй ... юм. Тус организаци 108 ... бүридэнэ. Тиигэбэшье 70 ... центнь табинһаа дээшэ ... коммунистнууд. Үйлэ... шиидхэхы участогуудта ... дэлжэ байдаг коммунист... үсөөн. Энэ колхоз 51 ... тай юм. Харин тэдэнэй ... коммунист, 120 хонишо... хүн партиин гэшүүд.

Ушар иимэһээ Торгин... зой 1-дэхи отделениин, ... колхозой болон партийна ... шье эхин организацинуу... нүхэдөө өөһэдынгөө зэр... ха талаар нилээд ехэ эм... хүдэлмэри баелүүлхэ ... болоод байна. Ажал хүн... дөө шалгарһан, эдэбхи ... залуу хүнүүдые партид... ха тушаа гол анхарал... дуулхаар болоо гэжэ ма... тулажа ерээ бшуу. Т... хамта залуу коммунис... хүмүүжүүлхэ асуудалда ... саг үргэлжэ анхарал ... хандуулха хэрэгтэй.

Залуу коммунистнуудт... мүүжүүлхэ талаар манай ... зарим тэды хэмжээ ябуу... дые хараалһан байна. ... коммунистнуудай һургуу... гэжэ шиидэнхэйбди. Тэ... рагшад партиин Устав... Программа, партиин тү... далха, партийна байгуу... гол асуудалнуудтай ... ёһотой. Гэбэшье залуу ... нистнууд бүхэнтэй тус ... хүдэлмэри ябуулха ... шухала зүйл болоно. Эн... мэридэ партбюророгой ... рекомендаци үгэһэн нух... рэшэлэн урданай комму... дые хабаадуулха зорил...

Партиин зэргые улам ... ха, бахижүүлхэ гэшэ ... шье, харюусалгатайшье ...

И. ПО...
КПСС-эй Зэдын рай... секр...

ЛЕКЦИНҮҮДЫЕ УДХА ҺАЙНТАЙ, ДЭЛИСЭ ЕХЭТЭЙ БОЛГОХО

(„Знани“ бүлгэмэй гэшүүдэй конференциһээ)

Лекторнууд — «Знани» бүлгэмэй эдэбхитэд—суртал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин манлайда ябадаг байна. Һаяхан болоһон конференци дээрээ тэдэнэр энэ үүргээ улам шангадхаха тухай хэлсэбэ. «Знани» бүлгэмэй республикадахи правлениин түрүүлэгшэ, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор Л. Е. Элиасов конференци дээрэ хэлэһэн тоосоото элидхэл соогоо, эндэ үгэ хэлэгшэдные энээн тухайда дэлгэрэнгыгээр хэлэһэн байна.

Совет интеллигенциин эгээн олоороо хабаададаг «Знани» бүлгэмэй гэшүүд ажалшадые коммунис хүмүүжүүлгын талаар партийна организацинуудта эдэбхитэйгээр туһалдаг гээшэ. «Знани» бүлгэмэй Буряадтахи отделениин гэшүүд тоосоото үе соогоо 110 мянган лекци арад зоной дунда уншаһан байна. Эдэнь тон олон янзын асуудалаар.

«Знани» бүлгэмэй лекторнуудэй олонхитын дунда ябуулдаг хүдэлмэриин онол арга тон олон янзын болонхой. Элдэбын темээр научно-теоретическэ конференцинууд, асуудалхарюугай үдэшэнүүд үнгэргэгдэдэг болоихой. Мүн арадай олон университедууд хүдэлнэ. Лекторинууд эмхидхэгдэнги. Нэгэ иимэ университедэй ажал хэрэг тухай нүхэр **К. С. Геласимов** (юридическэ эрдэм шудалха университедэй ректор) хөөрэжэ үгэбэ. Һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ энэ университедые 400 хүн дүүргэжэ гараа. Мүнөө жэлдэ 500 хүн һурана. Совет хуули сахиха хэрэгтэ энэ ехэ туһатай байһанаа харуулба. Саашадаа республикын бусад городуудта иимэ университедүүдые байгуулбал һайн бэлэй гэжэ нүхэр Геласимов дурадхаа.

Техническэ эрдэм ухаанай пропаганда һайжаруулха тухай, наука, техникын түйлалтануудые үйлэдбэрилэ нэбтэрүүлхэ, түрүү дүй дүршэлэй һургуулинуудай хүдэлмэри улам шангадхаха тухай нүхэр В. А. Медведев (ЛВРЗ) болон бусад тогтон хэлэбэ.

Педагогическа пропаганда зүбоор эмхидхэхэ, гэр бүлэ һургуули хоёрой зүгһөө хүмүүжэл-болбосородой хүдэлмэри зохилдуулан эрхилхэ тухай, үхибүүдэй, түрэлхидэй дунда атеизмын пропаганда һайжаруулха тухай нүхэд **М. Н. Мангадаев** (багшанарай институт), Ивалгын дунда һургуулидахи «Знани» бүлгэмэй эхин эмхинии хүтэлбэрилэгшэ нүхэр **И. И. Этингов**, Загастайн дунда һургуулиин дэргэдэхи «Знани» бүлгэмэй гэшүүн нүхэр **А. П. Ермошкин** гэгшэд хэлэһэн байна. Өөһэдынгөө ажал хэрэг тухайдаа нүхэр Ермошкин иигэжэ хэлэбэ:

— Манай эхин эмхи 1964 ондо 27 шэнэ гэшүүдые «Знани» бүлгэмдэ абаа. Бидэнэр үнгэрһэн жэлэй туршада 270 лекци наукын элдэб асуудалаар уншаабди. Колхозой болон РТС-эй клубууд соо, бригадануд, фермэнүүд болон отарануудаар ябажа, манай лекторнууд лекци уншадаг. Арба—арбан гэр даажа абаад, 10—15 хүниие уужам гэртэй айлдань суглуулаад, хөөрэлдөө, лекци уншадагбди. Лекци уншалга манайда нэгэдэмэл түсэбөөр эмхидхэгдэдэг болонхой. Энэ шэнэ гурим ехэ һайн үрэ дүн харуулна. Лекциин һүүлээр һурагшадай хүсөөр уран һайханай концерт табидагбди. Лекци уншахаһаа гадна, асуудал харюугай үдэшэнүүдые олоор үнгэргэдэг болообди.

«Совет космонавтикын түйлалтанууд», «Иног дуран, хани нүхэсэл гэжэ юун бэ?» «Үнэнтэ һайн һайхан юумэн тухай» гэхэ мэтын болон залуушуудые һонирхуулдаг бусад асуудалнуудаар аман журнал, асуудал харюугай үдэшэнүүд үнгэргэгдөө. Элдэб диспудууд болодог, иимэ үдэшэнүүдтэ залуушуул олоороо ерэдэг, һонирходог, эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

— Зүгөөр энэ хүдэлмэридэмнай бэрхшээлнүүд олон тушаалдадаг,— гэзэ нүхэр Ермошкин үргэлжэлүүлнэ. Хольн ферма, отарада ошожо, лекци уншаха гэхэдэ олон ушарта мори унаа, автомашина лекторнуудтэ олдодоггүй.

Лекционно пропагандые нэгэдэмэл түсэбөөр ябуулдаг болоһоной ашаар модо отолхо участок, тосхон һуурин, цех бүхэндэ һара бүридэ лекцинүүд уншагдадаг болоо, уншагдадаг лекциин удха һайжараа, нүлөөлхы шанарынь ехэ болоо,—гэжэ Хандагайн леспромхозой парткомой секретарь делегат **О. Н. Бодонов** хэлэбэ. Лектор ямар нэгэн темээр лекци бэлдээд, тэрэнээ гурбан тосхондо, бүхы участогуудта уншана. Тэрээнһээ гадна, манай һургуулиин дэргэдэ байгуулагдаһан түрэлхидэй университедтэ хүн зон олоороо ябажа, лекцинүүдые шагнадаг болоо. «Знани» бүлгэмэй аймагай президиум эхин эмхинүүдэй хүдэлмэриие үшөөл һулаар хүтэлбэрилнэ, лекторнуудэй семинар үсөө үнгэргэнэ.

Буряадай уран зохёолшодой союзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр **Н. Дамдинов**, парин сэмбын фабрикын дэргэдэхи «Знани» бүлгэмэй эмхиин түрүүлэгшэ **Горькова**, тус фабрикын главна инженер **И. Ф. Завгородняя**, түүхын эрдэмэй кандидат **В. И. Шатилов** болон бусад конференци дээрэ үгэ хэлээ.

Партийн обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша **Л. Я. Похосоев** уншагдадаг лекцинүүдэй удхые һайжаруулха, тематикыень үргэдхэхэ, лекци уншалгада бүхы эрдэмтэдые, бүхы мэргэжэлтэдые, врачнар, багшанарые хабаадуулха, «Знани» бүлгэмэй районуудай болон республиканска эмхинүүдэй президиумуудэй, научно-методическа советуудэй болон секциинүүдэй хүдэлмэри эрид һайжаруулха асуудалнуудта тогтон хэлэбэ.

«Знани» бүлгэмэй 9-дэхи конференци обществын хүтэлбэрилхы зургаануудые һунгаа. Правлениин нэгэдэхи пленум боложо, правлениин түрүүлэгшээр хэлэ башлагэй эрдэмэй доктор **Л. Е. Элиасовые,** харюусалгата секретаряар **С. Ш. Бадмаевые** һунгаба.

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур.
1965 оной апрелиин 1.

Түрэл орон доторна...

Барнаулдахи «Спутник» гэжэ совхозой теплицэ. Эндэ мүнөө үень мангир, редис гэхэ мэтэнүүдэй хуряалга түлэг дундаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сэл ногоон мангир хуряагдана. Теплицын хүдэлмэришэд В. Кузьмина (зүүн гарһаа), Е. Брызгалова.
ТАСС-ай фото.

МОСКОВСКО ОБЛАСТЬ. Зам харилсаанай министерствын научно-шэнжэлэлгын Центральна институдай туршалга хэдэг түмэр зам дээрэ шэнэ түхэлэй тепловоз шалгалта гаража байна. «2ТЭ10Л-005» түхэлэй шэнэ тепловоз Луганскын машина бүтээлгын заводто хэгдээ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ түхэлэй теплоовозой шалгагдажа байһаниинь харуулагдана.

ТАСС-ай фотохроника.

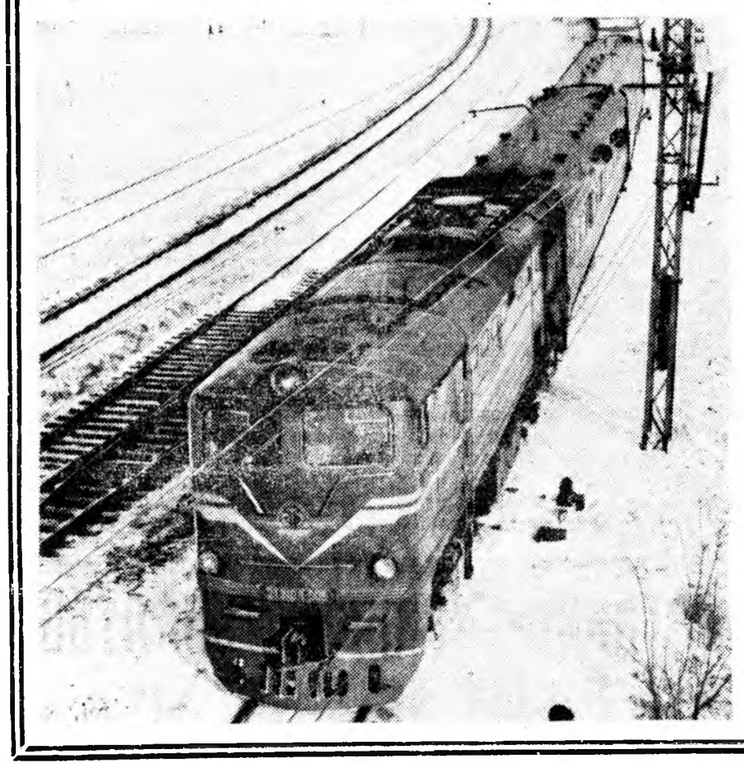

АШАА ШЭРЭЛГЫН БОЛЗОР ЕХЭЭР ХОРОХО

Волго-Бальтийска каналай нээгдэһэнһээ хойшо Волгын ехэ зам уласхоорондын худалдаа наймаанай холбоо байгуулгада бүри шухала удха шанартай болоо. Удахагүй Иранһаа ашаанууд Каспиин далай болон Волго мүрэнөөр Европын оронуудта абаашагдадаг болохо.

Советскэ «Кубатлы» гэжэ пароход нёдондо Иранай Новшахр городһоо Польшын Щецин порт хүрэтэр туршалгын аянда ябаһан байгаа. Ерэхэ навигациин үедэ тус буридөө 2—2,5 мянган тонно ашаа даадаг совет хоёр судна энэ замаар ябажа эхилхэ.

Иранай наймаашад болон промышленностиин эзэд Советскэ Союз соогуур гараһан ухан замаар ашаа шэрэдэг болохо хэрэгые угаа ехээр һонирхоно. Энэ замые хэрэглэлгэ Иранай экономикодо ехэ ашагтай байха болоно. Ашаа шэрэлгын болзор хоёр шахуу дахин хорохо юм. Жэшээлхэдэ, Иранай Персидскэ тохойдохи портнуудһаа Гамбург хүрэтэр ашаан 15—60 удэрэй турша соо зөөгдэдэг байгаа һаа, мүнөө Волго-Бальтийска каналаар оройдоол 20—25 хоногой турша соо зөөгдэхэ байна. Эд бараа шэрэһэнэй түлөө советскэ организацинууд тиимэ ехэ түлөөһэ абадаггүй юм. Каналай нилээд ехэ хубинь һэрюуншэг уларилтай газар нютагуудаар гарадаг, энэ хадаа ашаа гутаангүй зөөхэ хэрэгтэ угаа шухала удха шанартай.

Иранай Европодо худалдадаг эд бараан урда талын, Персидскэ тохой шадарай райондохи портнуудта ороной хойто талын хубиһаа зөөжэ абаашагдадаг байгаа. Мүнөө иимэ шэрэлгэнүүд хэгдэхээ болихо.

Ороһоонь хлопок, руда, хатааһан фрукт, жмых гэхэ мэтые Волго-Бальтийска каналаар Европо зөөжэ абаашаха дурадхалтайгаар Иранай олон фирмэнүүд «Ирансовтрансда» мүнөө хандадаг болоо.

(АПН).

УТА КАНАЛ

Узбекистанай урда хубиин Каршинска талын шэнэ газарые ашаглаха худэлмэри эхилээ.

Аму-Дарьягай ухые хлопогой полинууд, саадуд болон виноградникууд дээрэ дамжуулан гаргаха Каршинска машинна каналые малтаха гээшэ туруунын эзлжэнэй барилга болоно. Энэ канал ёһотойл гол мүрэн шэнги байха юм. Тэрэнэй имагтал эхин талын хуби 90 километр утатай, 94 метр үргэнтэй байха. 170 метр үндэртэй добо хада дээгүүр ухые урадхуулан гаргаха асуудал шидхэгдээ. Энээнэй тулада 36 булуурһээ буридэһэн зургаан узел бодхогдохо юм. Тэдэнэр 240 кубометр уһа секунда бүхэндэ энэ хада дээгүүр урадхуулан гаргаха байна.

Уһан хада дээрэ гаран сасуугаа өөрөө урдажа, 800 миллион кубометр хэмжээтэй Калимарджанска сөөрэм соо тогтохо. Энэ сөөрэмнөө республикын хүдөө ажахын шэнэ райондо уһан хубаарилан үгтахэ юм.

Хүсэн түгэс гидроузелай барилга Узбекистанай урда талын 1200 мянга шахуу гектар үрэжэл ехэтэй газарые уһалха арга олгохо байна. Туруушын хоёр зуун мянган гектар газар уһалха худэлмэриие 1970 ондо түгэсхэхөөр шидхэгдэнхэй. Каршинска тала эгээн лэ нарин сортын хлопок үгэдэг, дэлхэй дээрэхи эгээн лэ томо район болохо байна.

(ТАСС).

ТОН ТОМО ШАХТА

Оло олон сагаан гарнууд шахта шэнги бэшэрэ, харин ордонуудшэнгеэр харагдана. Бүхы ганнуудынь хүнгэхэн ... нэ, шэл болон түмэр ... бүридүүлэн бодхогдонхой. ... жуулгын фабрикын ... умэнэ үргэн талмай бии... дань сэсэрлиг, автомаш... байха газар тухеэрэгдэ...

«Эстонсланец» гэжэ ... 9-дэхи шахтын, орон ... эгээн томо шахтын гадаа... маягынь иимээр харагдаа... прошахт» гэжэ институ... һон проектнь Түлшынь ... ленностиин талаар ССС... планай дэргэдэхи гурэ... дээр һайшаагдаа.

ТАСС-ай корреспонде... нэй комитедһээ нигэжэ ...

— 9-дэхи шахта жи... соо юһэ миллион тонна ... малтажа абаха байна. ... адли шахтануудайнь ... орходоо гурба үлүүтэй ... болоно гээшэ.

Түмэр замай стан... баялиг хэбтэшэтэй ... томо шахта баригдаа. ... 461 миллион тонно ... сэ бии гэжэ тодорхо... Бүхы хүндэ хүшэр хуу... һожоруулагданхай бэ...

Тус шахта 60 жилэй ... хүдэлхэ юм. Зүгөөр ... ти табан жэлэй турш... даха байна.

ЗУНАЙ ҮЕЫН ХҮДЭ... БЭЛЭДХЭХ...

Түмэр замшад зуна... дэлмэридэ һаймаар ... байнхай. Поезднуудай ... график зохёогдожо ... Энээнэй ёһоор поезд... түргэнөөр ябадаг бо... поездһоо нүгөөдэдэ ... ябаха линиинүүдэй тоо... хо гэжэ хараалагдаа... замуудаар тусхай нэр... 29 экспресс ябадаг ... нэй тоодо «Аврора» (Ле... нинград), «Буревестн... ва—Горький), «Жигу... ва —Куйбышев) болон... но.

Уласхоорондын ... пассажирнууд улам ... хэ. Москва Бухарест ... рондо шэнэ поезд ябу... байна. Киев болон Одесс... ков хүрэтэр сэхэ хараа... гонууд ябадаг болоо...

Зунай эхилтэр түмэр ... залнуудта автоматическ... даг, юумэ хадагалдаг ... зар, 1500 касса нээгдэ... ри үгэдэг хадан зуун ... ска установкануд, ... ябаха сагые заадаг ... ска указательнууд тоо... на.

ЭДҮҮДЭЙ ЭЭЛМЭРИ

ХЭХЭ АЖАЛ ЕХЭ

Прибайкалиин аймагай Советдэй культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр В. НАВОЛОЦКАЯГАЙ хөөрөөнһөө

...гай Советдэй эмхидхэ-...но үнгэрбэ. Тэндэ ...комиссинууд баталаг-...культурно-гэгээрэлэй ...аабди.

...умэнһээ эхилхэ бо-...ультурно-ажаһуудалай ...турно-гэгээрэлэй ху-...

...ин шэнээр тогтоһон ...рилга эрхилхэ талаар ...журадхалнууд орон-...ээ дээрэ баталагдаба, ...оробо.

...телевизионно дам-...ийхын тула гол тү-...промхозой хүсөөр ...ниихамнай. Энээнээ ...арта тодхохо тухай ...ааб.. Аппаратура, ...нь хуу захигдаад ...рилгын хүдэлмэри ...үүргүүлхын тула ...эмхидхэбэбди.

...та 50 хүнэй һуури-...рюулжа байнхайбди. ...тус больницын ...депутат нүхэр Л. А-...гдаа абанхай. Баһа ...баһа угааха таһаг-...хойто. жэлдэ бод-...дэхэ. «Горячинск» ...рагшадай наадаха, ...спортивна талмай ба-...—Горячинскын сель-...дээрэ хэгдэхэ хүдэл-...Батуринай. Ильинскэ, ...вска сельсоведүү-..., дээрэ дурсагда-...дһээ заашье бага ...рилга эрхилхэ ...Батуринай сельсо-...хондо эхин шатын ...барюулха, мүн тэндэ ...нээлгэхэ, Батурино ...газарнуудта худагуу-...болон бэшэлье хү-...йна. Эндээ мүн лэ ...нютагай сельсове-...дөө бүридүүлэн, де-...путадай гурбан постнуудые байгуулбабди. Эндэ манай культурно-гэгээрэлэй комиссиһаа нүхэр О. В. Ланглец онсо харюусажа гараха юм.

Покровко тосхон ошоһон харгы дээрэ асфальт дэбдигдэхэ, тэндэ эхин һургуули, малай типовой байра шлакоблогоор баригдаха гэжэ хараалагдаа. Энэнь бүлта «Заветы Ильича» колхозой мүнгэ зөөреэр, үүсхэлтэ ёһоор бүтээгдэхэ байна. Баһа 1965—1966 онуудта Ильинкэ тосхондо кинотеатр, Таловкада һургуули болон клуб барюулхамнай гээшэ.

Юрэдөө хэхэ, бүтээхэ юумэнай үшөөшье олон даа. Эдэмнай тут тудтаа ехэ тодо һонор түсэбтэй, мүнгэ зөөреэр, хүдэлмэриин хүсөөр хангагданги байха ёһотой гээшэ ааб даа. Мүн тут тудтаа али нэгэн депутадай харюусалга доро үгтэнхэй. Эдэнэй бүлта бүтэшэбэл, һунгагшаднай али зэргээр баясаха гээшэб. Теэд мүнөө түрүүшын үдэрһөө ажаглахада, барилгашадшье, депутадуудшье адлихан ехэ үүсхэл гаргажа байнад. Культурно-ажаһуудалай барилгаар хараалагдаһан хамаг юумэнай хэлсэгдэһэн саг соогоо сохом лэ бүтэхэ бээ.

Тиигээд аймаг дотор культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие ударидалсаха гээшэ манай комиссиинхидэй арюун уялга болоно. Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ соносхогдоһон соёлой добтолго эгээл гол анхаралдамнай байха. Энээн тухай һунгагшаднайшье һайсахан захяа гээшэ һэн.

Бидэ культурын гуламта—клуб, библиотекэ бүхэнэй аһан шадал соогоо хүдэлхэ ябадал хангаха, соёлой хүдэлмэрилэгшэдтэ эрилтээ бүри дээшэлүүлхэ, ниитын хэмжээнүүдые бэелүүлхэдэнь тэдээндэ шударгыгаар туһалха болонобди.

Нигээд аймагай, сомоной Советдэй сесси дээрэ соёлой эмхинүүдэй ажал хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсүүлхэ, тогтоол гаргуулха һанаатайбди. Юундэб гэхэдэ клуб, библиотекэнүүднай үшөөл биратайгаар хүдэлнэгүй. Клуб һаа — миин кино харуулаад, танца үнгэргөөд, библиотекэ һаа—ном хубаажа үгөөд лэ, хамаг хүдэлмэреэ хизаарлажархина, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ ёһоор хабаадалсанагүй. Батурино тосхондохи клуб библиотекэ хоёр эгээл тиимэ. Мүн ондоо тээшье иимээр хүдэлдэг гуламтанууд бии. Хүн зонойнгоо урда тэдэнэй тоосохошье хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй. Зариманиинь малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри энэ үбэл болоһооршье ябуулаагүй. Хабарай тарилгын эхилхэеэ байн гэһээ агитбригада эмхидхэхэеэ һанаалаашьегүй газарнууд бии.

Юрэдөө дутуу дунданууднай угаа олон. Эдэниие усадхахын тула ажалшадай депутадуудай аймагай болон сельскэ Советүүдэй сесси дээрэ соёл культурын хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсүүлхэ гэжэ түсэб соогоо орууланхайбди. Тиихэдээ энэ асуудалые манай комиссиархин гүйсэдкомтой хамта бэлдэхэ болоно. Сессиин болохоһоо хорёод хоног урид аймсоведэй гүйсэдкомой, культурын таһагай түлөөлэгшэдые, зарим сельскэ Советүүдэй түрүүлэгшэнэрые, культурын байшангай, хүдөөгэй клубуудай болон библиотекэнүүдэй әдэбхитэдые урижа, өөрынгөө заседани хэхэбди. Һүүлээрнь культурын бүхы эмхи зургаануудай ажал хүдэлмэри шалгагдаха байна. Тиихэдээ али нэгэн депутадые оруулһан бүлэгүүдые нютаг нютагуудта байгуулхабди. Эдэмнай манай комиссиһаа захяа заабари абаха, мүн тэдээндэ тусхай памятка барюулагдаха. Гадна клуб, библиотекэнүүдые шалгалгада сельскэ Советдэй депутадууд, тус Советүүдэй культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссинуудай әдэбхитэд, хүдөгэй интеллигенциин болон залуушуулай түлөөлэгшэд туһалха. Иигэхэдээ соёлой гуламта бүхэниие ехэ тодорхойгоор шалгаха болонобди. Энэ шалгалтымнай үрэ дүн бүхы дээрээ согсологдожо, манай комиссиин заседани дээрэ зүбшэгдэхэ, тиигээд гүйсэдкомтойгоо хамтаржа, аймагай Советдэй шиидхэбэриин проект бэлдэхэ байнабди.

Энэ сессидээ аймсоведэй гүйсэдкомой таһагуудай даагшанарые, сельскэ Советдэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэнэрые, культурын министерствын түлөөлэгшые, аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанай бүхы хүдэлмэриилэгшэдые ерүүлхэ һанаатайбди. Элидхэлшэмнай хэн байха юм — үшөө мэдэгдэнэгүй. Харин өөрөө хэзээшье нэмэлтэ элидхэл хэхэ болохо бээб.

Энэ үүсхэлыемнай аймгуйсэдком һайшаагаа һэн.

Иигэжэ ехэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэлгэ үнгэргөөд, шиидхэбэри гаргуулаад лэ, «унаһан малгайгаа абангүй» хүдэлхэ хүсэлэнтэйбди.

Зүгөөр энэ сессиин болотор хэхэ юумэнай ехэ. Дээрэ дурсагдаһан культурна барилгада туһалхаһаа гадна, бүхы полевой станууудай хэр зэргээр түхеэрэгдэнэн, бэлдэгдэнэние, хабарай тарилгын үедэ ябаха агитбригадануудай хаана ямараар бүридхэгдэжэ байһаниие шалгаха, тэдээндэ зөхихо туһаламжа үзүүлхэ байнабди.

Кварталайнгаа түсэб табинхайбди. Юрэдөө манай комиссиин хэхэ юумэн ехэ. Өөһэдөө эдэбхи гаргажа, олониитэдээ һайнаар түшэглэжэ хүдэлбэл, соёлой добтолгоор хараалагдаһан хамаг юумэнай бүтэхэл байха зэргэтэй.

Аймсоведэй эмхидхэлэй түрүүшын сесси тон һаяхана болоо гээшэ ааб даа. Абаһаар хэлэхэдэ, түрүүшымнай алхам иимэрхүүл даа.

1964 ондо Закаменскын соёлой ордоной дэргэдэ залуушуулай драматическа бүлгэм эмхидхэгдээ һэн. Энэ хугасаада залуу артистнууд гурбан зүжэг бэлдэжэ, хүн зондоо харуулаа, үндэр сэгнэлтэ, магтаалда хүртэһэн байха. Мүнөө үень энэ залуу коллектив «Холын харгы зам», Марсианууд» гэһэн зүжэгүүдые табихаяа бэлдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: соёлой ордоной директор В. А. Соболев залуушуулай дунда.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

УРАН ГАРТАНИИЕ УДАРИДАГША

Тэрэ үдэшэлэн аха дүү Валентин, Павел Карнаковтан үдэшын әдеэ баряад амаржа һуугаа һэн. Гэнтэ ахань дүүдээ хандажа:

— Мүнөө, одоол мүнөө Леня гэртээ бии болоо ёһотой, ошожо хөөрэлдэе,—гэбэ.

Павел ахынгаа иигэжэ хэлээшые буруушаабагүй.

Тэдэнэй ерэхэдэ Леня гэртээ ерэнхэй, шэрээ дээрэ хэбтэжэ байһанаа, һуга харайн бодоод:

— Һуугты. Милициһээ документээе абааб. Урда СМУ-таар ябажа ерээб. Тэндэхи барилгада хүдэлмэришэд хэрэгтэй, — гээд ороошо хоёрые юун гэгшэ ааб гээд мэхэтэйхэнээр хараад байба.

— Ойлгооб. Зай саашань юун бэ? — гээд Валентин хүлеэжэ ядаһан хэбэртэй.

— Нүхэд, тэндэл мэдүүлгэ үгээ. Зүгөөр суттаа хүдэлхэбди гэхэбди. Магад өөрынгөө бригадашье саашадаа эмхидхээ һаамнай хамаагүй бэшэ гү?

— Яһала бололтой юумэ хэлэнэш. Намда хамаагүй, — гэжэ Валентин хэлээд, һүүлдэнь дүү хүбүүн тээшээ хаража:

— Ши юундэ аниргүйбши. Юун гэжэ бодоношь?—гэжэ асуугаадхина.

— Намда одоол хамаагүйл... Тиигээл,—гээд Павел харюусаа һэн...

Барилга хабсаралгын управлениин таһатта эдэ гурбаниие һанаһандань адляар уттабагүй. Эндэ зон гаражал, орожол байдаг ха юм. Хэды хоноод байхада, ажалда абтаһан эдэ гурбан Анаагай совхозой Баруун Леня Ботов олон үхибүүдтэй ажалша бүлын эгээл одхон хүбүүн байгаа. Хүшэр хүндэ дайнай, мүн хойшонхи жэлнүүдтэ Леня ажал хэхэ баатай болоо һэн. Арбан зургаатайдаа Ф30-до орожо, барилгашан мэргэжэлтэй болоо. Ажалай түрүүшын алхам республикынгаа нислэл хотын барилганууд дээрэ хэһэн юм. Гагаринай нэрэмжэтэ гудамжаар олон шэнэ гэрнүүд бодхоогдонхой. Тэдээниие барилсаһан Леня Ботов нилээдгүй хара хүлһөө адхаһан, шадабари мэргэжэлээ дээшэлүүлһэн байха.

Удангүй армида абтаба. Теэд эндэшье барилгаһаа хахасаагүй. Түрүүшын үедэ бригадирай гурба һаһарын һургуулида һураад, эрхим гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тэрэнээ дүүргээ. Һүүлэйнь гурбан жэл соо сэрэгэй барилгын бригадир болоод, Леонид Ботов нүхэдтээе хамта барилга дээгүүр ябаа.

Албанһаа табигдажа ерээд, тэрэ Хориин милициин таһагта оробо. Харин түрүүшын һараһаа гүлмэрдэжэ, алдуу хэбэшье тэрэнээ ойлгон заһажа, һайнаар хүдэлөө...

Хори тосхон үдэр ерэхэ бүри түхэл шарайгаа хубилган ехэ боложо байнхай. Олон тоото шэнэ барилганууд бодхоогдоно. Хориин урда захада түмэр-бетонно хэрэгсэлэй заводой томо корпус үдэртэ үндыжэ, үргажа байнхай. Тэрэниие тойроод олон жэжэ барилганууд. Тээ саанахана томошог хоёр дабхар байрын гэр илгаран харагдана. Эндэ бригадир Ботовой бригада ажаллажа байба.

Эндэ хүдэлдэг әдэ барилгашад ехэл сүлөөгүй. Хүн бүхэн өөрын ажалтай. Һүхэ, хюрөөгэй абяан таһалданагүй.

Павел Карнаков кранаар бэлэн брус гаргаад ябтална. Иван Краснопеев Георгий Ботов хоёр нэгэ брус тэлэжэ абаашаад, таһалгада тааруулна. Виктор Грехов бригадын эгээ залуу гэшүүн. Намар армиһаа ерэһээр тус бригадын гэшүүнээр ажаллажа байнхай.

— Яһала юумэндэ һургадажа байна.—гээд тэрэ хөөрэнэ.

Леонид Ботов шамдуухан алхалһаар ерэжэ, гэр дээрэ гараба.

— Ажалнай яһала бүтэсэтэй. Энэ гэр ноябрь соо эхилһэн зон гээшэбди. Арбан хоногооршье һаань, болзорһоонь урид тушааха зорилготойбди,— гээд даруухханаар хөөрэнэ. Хэдэн минутын үнгэрһэн хойно бригадирнай ажалай охиндо абташанхай байгаа һэн.

Бидэнэр юрэ ябахадаа, тосхонойнгоо ямар болоһые ехэ ойлгодогүй байбабди. Харин мүнөө хоёр дабхар гэрэй ороһоо Хориёо харан гэнэм, ехэл гоёор, һонёор харагдаба. Нилээдгүй хабтагар. Эндэ тэндэ шэнэ барилганууд сайбайлдана. Эдэ мэтые Леонид Ботов ба тэдэнэй нүхэд — уран гартай, урма зоригтой шамбайшуул барина гэжэ һанахадаа, эдээн тухай зон мэдэхэ ёһотой гэһэн һанал бодол түрэжэ байгаа һэн.

Н. ГАЛДАНОВ.

ЗУРАГЛАЛ

Булаг гэжэ газарта баригдаһан хоёрной байрын хашаа хушахаар эльгээгдэбэ. Түрүүшын энэ даалгабариин эдэнэй саашанхи ажабайдалда ямар ехэ удхатай байһаниие хүбүүд мэдээл ааб даа. Богонихон саг соо хашаашье һайнаар, дарайтар хушагдашаба. Эхилһээр бээе харуулха гэжэ тэдэнэр оролдоһон байгаагүй, харин ажалша бэрхэ зон байгаа. Тэндэһээ Хори тосхоной гэрэй барилгада эльгээгдэһэн байна.

Хоёр һарын үнгэрһэн хойно Леонид Ботовто иигэжэ дурадхагдаа: «Хүнүүдые олоод, бригада эмхидхэхэдэшни болохо». Ботов, тэрэнэй нүхэд иимэ дурадхал хүлеэжэ абаа һэн. Леонид өөрынгөө аха Георгиие нүхэр татаа. Удаань Юрий Труневерээ һэн...

Тэрэ гэһээр жэл хахад тухай саг үнгэрөө. Энэ үе соо Леонид Дмитриевич Ботовой бригада нилээдгүй олошороо, олон тоото барилганууды бодхоогоо. Ямаршье барилга саһаа урид, шанар һайнтайгаар баридаг гэжэ сууда гараа. Хориин СМУ-гай түрүү бригадануудай нэгэн болонхой. Тус бригада үнгэрһэн хоёр һарын түсэб 130 процент дүүргээ. Эгээл иимэл хадань энэ комплексно бригадада һаяшаг коммунис ажалай бригада гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

Бригадые толгойлогшо Леонид Ботов набтархан аад, хүдэр, сула бэетэй хүн. Гуша хүрөөгүйшье һаа. томоотой бүдүүн эрэ шэнги. Теэд энэмнай хара багаханһаа халуун шулуу долёоһон, зүһэм хилээмэнэй үнэ сэн яһала мэдэхэ болоһон хүн.

Леня Ботов олон үхибүүдтэй ажалша бүлын эгээл одхон хүбүүн байгаа. Хүшэр хүндэ дайнай, мүн хойшонхи жэлнүүдтэ Леня ажал хэхэ баатай болоо һэн. Арбан зургаатайдаа Ф30-до орожо, барилгашан мэргэжэлтэй болоо. Ажалай түрүүшын алхам республикынгаа нислэл хотын барилганууд дээрэ хэһэн юм. Гагаринай нэрэмжэтэ гудамжаар олон шэнэ гэрнүүд бодхоогдонхой. Тэдээниие барилсаһан Леня Ботов нилээдгүй хара хүлһөө адхаһан, шадабари мэргэжэлээ дээшэлүүлһэн байха.

Удангүй армида абтаба. Теэд эндэшье барилгаһаа хахасаагүй. Түрүүшын үедэ бригадирай гурба һаһарын һургуулида һураад, эрхим гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тэрэнээ дүүргээ. Һүүлэйнь гурбан жэл соо сэрэгэй барилгын бригадир болоод, Леонид Ботов нүхэдтээе хамта барилга дээгүүр ябаа.

Албанһаа табигдажа ерээд, тэрэ Хориин милициин таһагта оробо. Харин түрүүшын һараһаа гүлмэрдэжэ, алдуу хэбэшье тэрэнээ ойлгон заһажа, һайнаар хүдэлөө...

Хори тосхон үдэр ерэхэ бүри түхэл шарайгаа хубилган ехэ боложо байнхай. Олон тоото шэнэ барилганууд бодхоогдоно. Хориин урда захада түмэр-бетонно хэрэгсэлэй заводой томо корпус үдэртэ үндыжэ, үргажа байнхай. Тэрэниие тойроод олон жэжэ барилганууд. Тээ саанахана томошог хоёр дабхар байрын гэр илгаран харагдана. Эндэ бригадир Ботовой бригада ажаллажа байба.

Эндэ хүдэлдэг әдэ барилгашад ехэл сүлөөгүй. Хүн бүхэн өөрын ажалтай. Һүхэ, хюрөөгэй абяан таһалданагүй.

Павел Карнаков кранаар бэлэн брус гаргаад ябтална. Иван Краснопеев Георгий Ботов хоёр нэгэ брус тэлэжэ абаашаад, таһалгада тааруулна. Виктор Грехов бригадын эгээ залуу гэшүүн. Намар армиһаа ерэһээр тус бригадын гэшүүнээр ажаллажа байнхай.

— Яһала юумэндэ һургадажа байна.—гээд тэрэ хөөрэнэ.

Леонид Ботов шамдуухан алхалһаар ерэжэ, гэр дээрэ гараба.

— Ажалнай яһала бүтэсэтэй. Энэ гэр ноябрь соо эхилһэн зон гээшэбди. Арбан хоногооршье һаань, болзорһоонь урид тушааха зорилготойбди,— гээд даруухханаар хөөрэнэ. Хэдэн минутын үнгэрһэн хойно бригадирнай ажалай охиндо абташанхай байгаа һэн.

Бидэнэр юрэ ябахадаа, тосхонойнгоо ямар болоһые ехэ ойлгодогүй байбабди. Харин мүнөө хоёр дабхар гэрэй ороһоо Хориёо харан гэнэм, ехэл гоёор, һонёор харагдаба. Нилээдгүй хабтагар. Эндэ тэндэ шэнэ барилганууд сайбайлдана. Эдэ мэтые Леонид Ботов ба тэдэнэй нүхэд — уран гартай, урма зоригтой шамбайшуул барина гэжэ һанахадаа, эдээн тухай зон мэдэхэ ёһотой гэһэн һанал бодол түрэжэ байгаа һэн.

Н. ГАЛДАНОВ.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ

...ҮТЭЙ, ЗУГААТАЙГААР АМАРНА

...аймагай XXII парт-...ээ колхоздоо Хул-...марна фермэ комму-...үүшын коллектив бо-...й. Һу һааляа дээшэ-...абаха уялгаяа фер-..., угалшад, мал адуу-...харада, кварталһаа ...дэг. Түрүү зэргын ...рхаһаа гадна, Хул-...млуул тон арит ...тура болбосоролой ...ажуухые оролдодог. ...ааһ дураар фер-...дэ нээжэ, тэндээ ...гаар амардаг, соёл ...үдэлмэри үнгэргэ-...үхэн радиотой, олон хэһэг газетэ, журнал абадаг, гэр доторхи байдалынь городойхидһоо дутахагүй гоё, сула. Жэшээлхэдэ, фермэ дээрэ хубсаһа угаадаг «Белка» гэжэ машинагүй айлайхи олдохогүй. Долоон хоногто нэгэ дахин алгадгүй хамтын бани түлигдэдэг.

Түрүү зэргын коллектив гэжэ Хулзаргын фермые суурхадаг болгоһон аша габьяата бригадир Будажап Соктоевой хубитань бултанайхиһаа үлүү ехэ гэхэдэ, фермын хэншье буруушаахагүй. Хүн зондо үгөө дуулгаха, үүсхэл эдэбхииень толгойлон өмхидхэхэ талаар нүхэр Соктоев баян дүй дүршэлтэй ударидагша мүн.

Б. ОЧИРОВ,
манай уншагша.

...ЛУУ ЭДЭБХИТЭН

...мунист Михаил ...Мандаров ЛВРЗ-...удхалаг цехтэ хү-...р тиимэшье үни-... Тиигэбшье габ-...ёхалаараа, нин-...шударгыгаар ха-...гнай байһаараа ...ундэтэй болоһон

...р Мандаров ха-...группые даадаг. ...удлэмэришэдтөө га-...дые ходо дуул-... асуудалнуудаар ...ргэжэ байдаг. ...ёхэ ябадалтай ...ансэнэ. Тэрэнэй ...ллектив 41-дэхи дунда һургуулиин 8-дахи «в» классые шефтээ абанхай, али болохо туһаламжа һурагшадта хүргэжэ байдаг.

Нүхэр Мандаров өөрөө Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдта заочноор һуралсана.

В МУЛЛЕР.

...ө хүрэһэн үб-...эм бэлдэхэ гээ-...н бэшэ. Шэг-...хашье алдаа ...ааш хүсэн тад ...оохо ха юм. ЗУ-...: Улаан-Удын ...эм бэлдэгшэ, ...эшүүн, коммू-...дбарник Вален-...

...УЕВАЙ фото.

«Боевая подруга» гэһэн аман үгын журнал зоной дунда магтаалтай. Тэрэнэй редактор—дайнай ветерануудай Советскэ комитедэй гэшүүн, һүниин бомбодолгодо ниидэдэг Таманска эхэнэрнүүдэй гвардейскэ авиационно 46-дахи полкын командир ябаһан С. Т. Тараненко, офицернүүдэй һамгад һүүлэй үедэ һони һонин дамжуулгануудые эмхидхээ.

Советскэ Союзай соёл культурын ажалай һонин, литература, искусствын шэнэ зохёолнууд, совет эхэнэрнүүдэй дайнай үедэ хэһэн габьяануудые тухай энэ журнал хөөрэдэг. Мүн зарим сэрэгэй гарнизонуудай эдэбхитэй эхэнэрнүүдэй ажал тухай журнал дамжуулганууды хэнэ.

Зураг дээрэ гурбан эхэнэрые харанат. (Зүүн гарһаа) Советскэ Союзай геройнууд Г. Н. Маркова—125-дахи гвардейскэ авиационно полкын эскадрилинн штурман, 70 дахин дайшалхы ниидэлгэ хээ. Л. М. Павличенко—мэдээжэ мэргэн буудагша, Одессэ болон Севастополиие хамгаалгаанда 309 фашистые үгы хэһэн. Н. Ф. Меклин—Кравцова Таманска эхэнэрнүүдэй гвардейскэ авиационно 46-дахи полкын звеногой командир, 982 дайшалхы ниидэлгэ хээ. Эдэнэр журналай дамжуулгада хабаадалсаа.

ТАСС-ай фото.

АГУУЕХЭ ИЛАЛТЫН 20 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

ДАЙСАН НЭБТЭРЭН ДАБАЖА ШАДААГҮЙ ҺЭН

Совет-герман фронтын зарим газарта совет сэрэгшэдэй харюу сохилтые булижа шадахагүй дээрэһээ дайнай дүүрэтэр дайсан хилэ дабажа наашаа гараагүй юм. Жэшээлхэдэ, Кольско хахад арал дээрэ тиимэ ушэр болоһон. Эндэ түрүүшынгээ тулалдаагаар Мурманск хотые Баренцын далай дээрэхи үбэлдөө хүрэдэггүй порттойнь эзэлэн абаха гэһэн гитлеровецүүдэй түсэбые 14-дэхи армиин сэрэгшэд бурутуулһан байгаа. Энэ хэрэгтэ совет хилын харуулшадай отрядууд ехэхэн үүргэ дүүргээ. Тиимэ нэгэ отрядай дайшалхы ябуулганууд тухай доро хөөрэхэмнай.

1.

Дайнай эхилһээр табадахи үдэрынь һэн. Гэбэшье Рестикент шадарай хилын харуулшадай отрядай заставануудай сахижа байһан газарта намдуу. Дайсадай тагнуулай бүлэгүүд хилэ нэбтэрхые һэдээд лэ мэдэглэжэ, бута сохюулжал байба. Хилын салда талада гитлеровскэ сэрэгүүд суглуулагдажал байна гэжэ баригдагшадай мүшхэбэриһөө эли болодог һэн.

1941 оной июниин 27-ной үдэр 6-дахи, 7-дохи заставануудай газар дээрэ артиллери, миномёдуудаар айхабтар ехэ буудалдаан эхилээ. Һүүлдэнь мэдэхэдэ, энэ хилын харуулшадай багахан бүлэглэлэй урдаһаа мянга хоёр зуун солдат, офицернүүдые дайсан табиһан байгаа. Нэгэ совет сэрэгшэдэ гүйсэд зэбсэгтэй хорин фашист хүртэһэн болоно бшуу.

Хилэ сахигшад зориг түгэс байба. Үдэрэй туршада долоон добтолго сухарюулагдаа. Тэрэ үдэр дайсан айхабтар ехэ хороолтодо орожо, хилын харуулшадай заставануд тээшэ ороидоол халта дүтэлһэн байгаа ха юм.

Бүхэли һуниндөө буудалдаан таһарбагүй. Үглөониинь дайсад удаа дараалан добтолго хэбэд. Теэд тэрэ бүридөө алуулһан, шархатаһан хүнүүдээ орхёод, сухарижа холодолог байба. Хилын баатарлиг харуулшад гурбан сүүдхын туршада нойр, хоолгүйгөөр тулалдан, дайсанай улам хүсэтэй боложо байгаа түрилтэнүүдые тоггоон хлаһан юм. Тэдэнэр дайсанай хорин добтолго сухарюулаа. Олохониинь алуулаа, шархатаа бэлэй.

Арбан үдэр зогсолтогүй үргэлжэлһэн тулалдаанай һүүлээр Гитлерэй сэрэгүүд манай газарай гүн уруу 55 километр тухай орожо, июлиин 5-да Устье-Лотта шадар хүрэһэн. Дайсанай нэбтэрэлгые зогсоохоһоо гадна, тэрэниие бута сохихо шухала болобо. Тусхай отряд эмхидхэгдээ һэн. Тэрэниие дүршэлтэй командир майор Ян Немков толгойлбо. Станково, гэр пулемётуудаар, ротно миномёдуудаар, автомадуудаар, винтовконуудаар энэ отрядаа зэбсэгжүүлээ һэмди.

Отрядаа бүлэгүүд болгожо хубаабабди. Тэдэниемнай дайшалхы шэн зоригтой офицернүүд—капитан Большаков, политрук Ивошин, лейтенантнар Попов, Ильин гэгшэд тус тустаа даажа абаба. Эдэнэр юу, хайшан гээд хэхэеэ һайн мэдэхэ байгаа.

Устье-Лотта тосхонһоо хойхонуур нүгөө талынхидай 200 солдат болон офицернүүд тогтонхой, харин Лотта голоор дайсадай сэрэгүүдтэй хэдэн онгосонууд ябажа байна гэжэ манай тагнуул 15 сагта дуулгаа. Тиин майор Немков дайсанда добтолго хэхые шиидэбэ.

Юумэшье түргэлэшоо. Дайсанай түрүү харуулай һалдаагаһанай һүүлээр Ивошин Большаков хоёрой бүлэгүүд 800 метр урагшаа дабшаба. Саашаа ябалгадань дайсанай буудалга, ойн шэдхэ шэрэнги, орьёл шуулуун һаад хээ һэн. Гэбэшье совет сэрэгшэд урагшаа түргэн дабшаба. Ойн талмайда бөөгнэрһэн гитлеровецүүдые хараад, жадын тулалдаанда ороо бэлэй. Зүгөөргүй хороһон дайсад гэдэргээ сухариба. Хилын харуулшад мүрдэлгөө зогсоогоогүй. Мүрдэн ябагшадһаа таһархын тула дайсад сухарихадаа ой шатаагаа һэн.

Дайсанаа табихагүйн тула Большаков Ивошин хоёрой бүлэгүүдтэ—шатажа байһан ой соогуур шуугган гарахыень, Поповой сэрэгүүдтэ—ойн түймэр тойрожо, намаг шабар соогуур гараад, дайсанай бусаха зам хааха захиралта майор Немков үгэбэ. Хойноһоомнай мүрдэн ябагшадые ойн түймэр табихагүй гэжэ найдаһан гитлеровецүүд намаг гаталжа ябааша Поповой бүлэгые бүхы шадаараа буудажа оробод. Тиин арааһаань, галда абтаһан ой соохоо гаража сөөһэн совет сэрэгшэдые обёорбогүй.

Хатуу шанга тулалдаан эхилээд, гурбан часай туршада үргэлжэлбэ. Хаһан зуугаад алуулһан хүнүүдээ хаяад, амиды үлэһэн фашистнууд зугадаа бэлэй.

Лутто тосхондо эшээлһэн дайсадые усадхаха захиралта майор Немков июлиин 21-дэ абаа һэн. Хилын харуулшад нюусаар тосхондо дутэлжэ, фашистнуудта гэнтэ добтолон оробо.

Жадаар хадхалсаан, буугайнгаа хүрэөөр сохилгон болобо. Иимэ юумэ ойлгоошье оруулаагүй байһан фашистнууд балай эмхитэй харюу үгэжэ шадаагүй. 30 минута соо үргэлжэлһэн тулалдаан совет сэрэгшэдэй илалтаар түгэсөө һэн. Иигэжэ дайсан хоёрдохёо шангаар сохюулхадаа, тэрьедэхэ баатай болоо бшуу. Майор Немковой отряд мүрдэжэл ороо бэлэй.

II.

Добтолго хэхые һэдээд урагшагүйдэһэн гитлеровецүүд хилэ шадархи газарнуудта тогтон бэхижэбэ. Тэдээнтэ дутэлхэ замуудые нуурнуул хаалаг байгаа. Танкнуудай, артиллериин дэмжэлгэгүйгөөр совет сэрэгшэд дайсанай бэхижүүлгэнүүдые һэтэ сохижо, тоогоороо тэдэнэй хэр оложые һаань, хүшэр хүндэ сохилто хээ.

Удаань шанга тулалдаан болоо бэлэй. Хилын харуулшад гурба дахин боложо, атакада оробо. Дайсан хоёр атакаар харюусаа.

Дайсан бүхы хүсэеэ фронт худар ...таад, флангнуудынь һула үлэһэн юм. Майор Немков энээниие ойлгоод, отрядайнгаа зарим хубиие фронтһоо абажа, дайсанай ара талада гаргаа һэн. Фронт дээрэхи буудалдаа иигэжэ халта һуладуулхалаарнай, совет сэрэгшэд һөөргэдэжэ эхилбэ хэжэ наад, дайсан атакада оробошье, эгээл тэрэ үеэр флангнуудһаа, тылһээ сохюулаа һэн.

Дайсанай зарим бүтэн үлэһэн бүлэглэлнүүд гуримаа алдан таража, совет дайдаһаа тэрьедээ бэлэй. Майор Немковой отряд дайсанай буу зэбсэг буляан абажа, мүн дайсанай бута сохигдоһон 6-дахи батальоной түгые гартаа оруулһан юм.

Иигэжэ эрэлхэг байлдааша хилын харуулшадай шэн баатаршалгын ашаар энэ багта гүрэнэй хилэ хуушан түхэлдөө ороо бэлэй. Майор Немковой толгойлһон отрядай дайшалхы ябуулганууды 14-дэхи армиин Сэрэгэй Совет үндэөөөр сэгнэһэн юм. Хүндэ хүшэр тулалдаан соо шэн зориг, эрэлхэг габьяа, баатаршалга гаргаһанайнгаа түлөө 62 солдат, сержант болон офицернүүд Советскэ Союзай орденууд, медальнуудаар шагнагдаа һэн.

Кольско хахад арал дээрэ гүрэнэй хилэ хамгаалжа байха заставануудые байгуулаад, совет сэрэгшэд дайн соогуур дайсанай тылдэ добтолон орожо, гарнизонууд болон бусад шухала юумэнүүдыень бута сохин һалгадаг байһан. 1941 оной августһаа декабрь болотор манай сэрэгшэд дайсанай эзэлһэн газарай гүн уруу 50—150 километр хүрэтэр орожо, 30 дахин добтолһон байна. Тиихэдээ дайсанай арба гаран гарнизониие бута сохиһон, дайсанай бэхижүүлмэл газарнуудые буляан эзэлһэн, эдеэ хоол, зэр зэбсэг хадагалдаг арба нэгэн склад һандаргаһан, сэрэгшэдыень барижа абаһан, горитойхон хэрэгсэл олзолһон юм.

Тылаэ ходо сохюулхадаа ядаад, Гитлерэй захиргаан фронтһоо хэды частьнуудые абажа, тыл хамгаалха, бэхижүүлхын тула табиха баатай болоо бэлэй.

Рестикент тээшэ ошодог зам хамгаалжа байһан подразделенинүүдые бута сохёод, Киров хото ородог түмэр харгы тээшэ гараха түсэбөө бэелүүлхэ һэдэлгэ 1942 оной апрельдэ дайсан хэһэн юм. Энээнэй тулада дайсан 2-дохи, 6-дахи дивизинүүдэй тусхай частьнуудһаа бүридэһэн отряд байгуулаа. Тэрэ отрядынь 3000 солдат, офицернүүлтэй, олон артиллери, миномёдуудтай байһан. Апрелиин 8-да Совет газар руу дайсан дахинаа добтолон оробо. Пехотын добтолгые олон бомбардировщигууд, истребительнүүд агаарһаа дэмжэһэн юм.

Хилын харуулай 82-дохи стрелково полкын солдадууд, сержантнууд, офицернүүд—хамтадаа 947 хүн—дайсанай энэ замые хаагаа бэлэй. Манай подразделенинүүдэй хахадынь хилэ дээрэ бэхижэнхэй байба. Бусадынь Лутто, Рестикент шадар нүхэдөө халан орохоор бэлэн байгаа. Дайсанай тоогоороо һураггүй олон сэрэгүүдые совет байлдаашад зоригтой хатуугаар угтаа һэн. Эрэлхэг шангаар, ами бээе гамтангүй, абьяастай баатарлигаар манайхин тулалдаа.

Лейтенант Халатинай командалдаг хүдөөгэй застава хүсэ нэмээгдэһэн дайсанай батальонтой дүрбэн часай туршада дайлалдаа бэлэй. Сэрэгшэ бүхэндэ дайсанай 12—15 солдат хүртэхэ байгаа. Манай баатарнууд һүүлшынгээ хаба шадалаар сохилдобо. Байлдаанай газар үхэһэн фашистнуудай хүүрээр хушагдаа һэн. Пулемётчигууд Василенко, Бабиков гэгшэд аһалдажа байһан туримхэйшүүлые һомонойнгоо дуубатар буудаба. Гитлеровецүүдэй дүтэлэн ерэхэлээр пулемётчигууд гранатануудаа тэһэ-лээ һэн. Тэдэнээр хамта арбан фашистнууд һалаа бэлэй.

Нэгэшье хүн зоригоо мохожо, дайсанда бээе тушаагаагүй. 42 сэрэгшэд бултадаа унаа һэн Теэд хилэһээ гэдэргэ сухаряагүй. Халажа ерэһэн сэрэгшэд дайсанай батальониие саашань намнаа бэлэй. Эндэ, заставын баатарлигаар тэмсэжэ унаһан газарта, лейтенант Халатинай сэрэгшэд Василенко, Бабиков болон бусадай бээнүүд олдоо һэн. Немецүүд тэдэниие зэрлиг муухайгаар хаха эсхэһэн, удара татаһан байгаа.

Ахалагша лейтенант Андрей Поляковой командалдаг стрелково ротын байлдаашад ш

БАРИЛГЫН ИНДУСТРИИН ШЭНЭ ПРЕДПРИЯТИ

Манай республикада барилгын шэнэ предприяти—«Иркутскжелдорстрой» трестын барилгын-монтажна управлени Баргажанда байгуулагдаба. Барилгын-монтажна шэнэ управленийн хүдэлмэришэдэй урда ямар зорилго табигданаб?

Тэрэ управлени Байгадай болон Сэлэнгын целлюлозно-кардоной комбинат баривжа сайгшадые шухала хэрэгтэй түүхэй эдээр хангаха бааза байгуулха юм. Ойрын гурба-дүрбэн жэлэй туршада жэлдээ дүрбэн зуу мянган кубометр модо бэлэдхэхэ зорилготойгоор Хурамхаанай, Онёогой леспромхозууд ашаглалгада оруулагдаха байна.

Тэндэ бэлдэгдэhэн модон Баргажанай-Адаг абаашагдажа уhаар зөөгдэхэ юм. Тиимэhээ тэрэ хүрэтэр модо зөөхэ 220 километр утатай харгы бариндаха. Тэндэ асарагдаhан модон багсалагдан ябуулагдаха болоно. Эндэ хадаа модоной хаядаha хороохо, модо зөөлгые схэдхэхэ арга олгохо байна. Гадна Баргажанай-Адагай болон Турхын-Адагай портнууд, мүн Түрхэ болон Баргажанай-Адагай рай ондохи Баргажанай тракт шэнэдхэгдэн заhабарилагдаха болоо.

Баргажанай барилгын монтажна управленийн коллектив хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Апрелийн hүүл болотор намаг сохэтэй газарта хайр адхагдажа харгы заhабарилагдаха. Тиихэдээ Шанталагай намагые хүндэлэн харгы заhабарилагдаха байна. Тэндэ 120 мянган кубометр хайр шорой зөөгдэжэ адхагдаха юм. Тэрэ уе соо Шанталаг гол дээгүүр хүүргэ табигдаха байна.

Мүнөө жэлдэ Майска тосхондо 7300 квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүд, клуб, мүн Түрхэ тосхондо больница, Онёо гэжэ модошодой тосхондо хоёр магазин ашаглалгада үгтэхэнь.

Б. ОЛЕНИН.

ТУРУУЛЭЭ МАНАИ ТА

Спортын байшан. Хабарай амаралтада гараhан hургуулийн hурагшад хэдэн удэрэй туршада эндэ сугларжа, столой теннисээр хоорондоо мурысөө. hурагшадай дунда болоhон мурысөөндэ Алас-Дурна зүгэй hургуулинуудай hурагшад хабаадалсаhан байна. hурагшадай бүхэсоюзна юhэдэхи спартакиадада зорюулагдаhан мурысөөндэ нютагтаа алдаршаhан шуран, солбон хубууд, басагад сугларааа бшуу.

Манай республикаhаа басагад—Таня Филиппова, Ира Киселева, Надя Дмитриенко, эдиршүүл Володя Гаськов, Саша Тугутов, Алеша Барсуков гэгшэд холын область, хизаарhаа ерэhэн үетэнтэйгөө ана мана тулалдажа гараа. Мурысөөнэй туруушын удэр Улаан-Удэ городой hурагшад үнгэрэгшэ жэлэй чемпион—Хабаровска хизаарай спортсменуудтэй наадаа. Эндэ өдиршүүл 3:6 гаhэн тоотойгоор шүүгдэшөө. Улаан-басагад хойто удэрнүүд бэрхээр наадажа, Камчаhаа, Шэтэ, Сахалинhаа гаданhаа ерэhэн басагадануудые шүүhэн бай шүүл Камчаткаhаа нухэдтөө шүүгдэбэшье удэнүүдтээ hайнаар Яхад, Магадан, Сахалинщенск, Шэтын ком шүүhэн байна. Тиигэ АССР-эй басагадай ко дохи, эдиршүүлынь hүүри эзэлhэн байгаа нууд хоорондын дун Хабаровскын спортсме гаржа, дахинаа чемп зергэдэ хүртэбэ. Хоёр дахи hүүринуудта АССР-эй, Камчаткын нууд гараhан байна.

Өөhэд хоорондын дэ манай республи лэгшэ Таня Филип рэжэ наадаха спортсм гүй. Тиигэжэ манай нухэдөө бултыень шүү ной улаан лентэдэ хү роо хүртэнэ. Эдиршүү hаа Хабаровскhаа ер Сурнин бултаниие ахи

Мурысөөндэ эрхимл гад, хубууд Алас-Дурн нын hурагшадай кома лагдажа, бүхэсоюзна спартакиадын түгэсхэл да хабаадалсаха эрхэ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. городой нэгэдэхи hурагша Таня Филиппо наадандаа. 2. Турууд hэн Хабаровска хизаар

В. ЧЕР

Л. ХАЙДУРОВАЙ

ШАТАР — ЭРХИМУУДТЭ—ШАН, БАЯР ЁhОЛОЛ

«Спартак» бүлгэмэй спортсменүүдэй дунда шатараар эхилhэн мурысөөн одоошье дүүрэбэ. Юундэ одоошье гээбши гэхэдэ, энэ наадамнай эхилhээр хоёр hара шахуусаг соо үргэлжэлжэ ябана ха юм. Турүү hүүриин тулөө hорёондо 13 шатаршад хабаадалсаhан байгаа. Эдэнэрэй дундаhаа Александр Мотовилов шадамар бэрхээр наадажа, 12-hоо юhэн очкотой боложо, «Спартагай» чемпион болоо. Үнгэрэгшэ жэлэй чемпион Сергей Салтанов яhала гэмгүй тулалдажа ябатараа, шатаршад Калашников Цыденов хоёрто шүүгдэшэhэн, эдир—15-тай Коля Манщеевтэй тэнцэhэн байгаа. Тиигэжэ хамта дээрэнь 8,5 очкотой боложо, хоёрдохи hүүри эзэлээ. Мүн шатаршад Манщеев, Цыденов гэгшэд тус тустаа 8,5—8,5 очкотой болоо.

Спортын hайн дуранай бүлгэмүүдэй командануу соohоо шадамар бэрхээр наадажа гараhан Виктор Назимов шатарай мастерта кандидадай нормо дүүргэhэн юм. hаяхан шатаршадай бүхэсоюзна федераци тус нааданай дун хаража үзөөд, Улаан-Удын оньhожоруулагдамал шэлэй заводой хүдэлмэришэн Назимовта энэ хүндэтэ нэрэ эргэ олгобо. Мүнөө республикын шатаршадай дунда хамтдаа мастерай зургаан кандидат бии болобо.

Атомна бомбын тэhэрэлгын гашуудалта хойшолонгууд мартагдахагүй

ТОКИО, мартын 30. (ТАСС). Японой сүлэг элитэ эрдэмтэд, олониитын ажал ябуулагшад Хиросима городой мэр Синдзо Хамаи гэгшэдэ бэшэгээр хандажа, 1945 ондо Хиросимада атомна бомбын тэhэрhэн эпицентрэй рай ондохи худалдаа наймаанай-промышленна палатын байшангай hандархайе үлөөхэ хэмжээнүүдые абахыень гүйhан байна. Эдэ эрдэмтэд болон олониитын ажал ябуулагшадай дунда Нобелевско шангай лауреат, профессор-физик Хидэки Юкава, Киотоско университедэй профессор Ясуо Кондо. Кобэ Тюдзиро Харагути болон бусад мэдээжэ ажал ябуулагшад бии.

Термоядерна дайнда эсэргүү үридшалан hануулга болгон энэ байшангай hандархай хэтын хэтэдэ үлөөгдэхэ ёhотой гэжэ бэшэг соо заагдана.

Атомна бомбын тэhэрэлгэhээ уламжалан, Хиросимада тохёолдоhон гашуудалта байдалай энэ мэдээжэ памятнигые усадхаха тухай америкынхид иланганаа оролдосотойгоор эрилтэ хэдэг байха юм. Юуб гэхэдэ, өөhэдэйнь хэhэн гэмтэ ябуулга тухай дэлхэйн арадуудай түргэнөөр мартахые тэдэнэр хусэнэ, хэтын хэтэдэ гэмнэлгэ боложо үгэхэ байhан эдэ үлэгдэлнүүдые хамажа хаяхые оролдоно. Эдэ этэгээдүүдэй нүлөөгөөр Японой зарим ажал ябуулагшад дурсагдаhан памятнигые сэбэрлэжэ хаяха тухай үгэ хүүр гаргадаг болонхой.

Памятнигые энэ хэм соонь байлгахын тулада шухала болохо мунгэ зөөрние мүнөө жэлэйнгээ бюджедээр городой засагаархид хараалханхай гээд бэшэгые абахадаа Хирасимын мэр мэдүүлhэн байна. Тус памятнигые үлөөхын тулада бидэнэр зохихо хэмжээнүүдые абахабди гэжэ Хамаи найдуулан хэлэhэн байна.

США-hаа Сайгондо байдаг посольствын үбэртэ тэhэрэлгэ болобо

НЬЮ-ЙОРК, мартын 30. (ТАСС). США-hаа Сайгондо байдаг посольствын табан дабхар байшан энэ үглөөгүүр ехэ тэhэрэлгын болоходо доhолон шэшэрбэ. Тэрhээнь хэдэхэн метртэ болоhон тэhэрэлгэ посольстводо, дүтэ шадарайнь байшангуудта горитой хохидол ушаруулаа. Энэ тэhэрэлгэ городой бүхы хубинуудта эли тодоор дуулдаhан байна. Америкын информационно агентствэнүүд нигэжэ дамжуулна. Даб дээрэхи мэдээнэй ёhоор, посольствын байшан соо энэ үедэ байhан 150-яад хүн гол түлэб шэл болон хирпиисын бутархайнуудhаа бултадаа шахуу шархатаhан байна. США-гай элшэн сайдай орлогшо Алексис Джонсон багашагаар хасараа хаха зуруулаа. Яаба хээбшье, Америкын хоёр дипломат үхөө, 10 алба хаагша горитойгоор шархатла гэжэ тоологдоно. Тэрэшэлэн посольствын байшангай үмэнэ байhан хэдэн автомашина гэмтээ.

НЬЮ-ЙОРК, мартын 30. (ТАСС). Америкэhээ Сайгондо байдаг посольствын үмэнэ тэhэрэлгын болоhон тухай журналистнуудай асуулта хэхэдэнь, президент Джонсон энээн тухай тайлбари үнэхөөө арсаhан байна. АП агентствын дамжуулhанай ёhоор тэhэрэлгэhээ уламжалан болоhон хохидол тухай США-hаа Сайгондо байдаг элшэн сайдай орлогшо Алексис Джонсон гүрэнэй секретарь Раскташ телефоноор хөөрэлдэхэдөө мэдээсэ гэжэ эндэ эли болоhон байна. Энэ тэhэрэлгэhээ уламжалан хэды шэнээн хохидол болоhон тухай тодорхой мэдээн үшөө үгы гэжэ Раск телефоноор хөөрэлдэhэнэйнгөө hүүлээр журналистнуудта мэдүүлээ.

Пентагоной шэнэ хорото ааша

БАШИНГТОН, мартын 30. (ТАСС). США-гай 8-дахи флодой 12 эсминец болон тральщигууд Урда-Вьетнамай эрьеые зубшан харуулда ябадаг болоо гэжэ Америкын газетэнүүдэй корреспондентнууд Сайгонhоо мэдээсэнэ. Тэрээнhээ гадна, США-гай далайнсэрэгэй флодой самолёдууд удэр бүхэндэ эрьеые зубшуулан тагнуулай нидэлгэнүүдые хэхэ байна. Партизануудта хамаатай гэжэ hэжэглэгдэдэг загаhашадай лодконуудай хойноhоо ажаглан хинаха зорилгоор иимэ харуул табигдаа. Буу зэбсэг зөөнэ гэжэ hэжэглэгдэhэн лодконуудые буудаха зубшөөл Америкын корабльнуудта үгтэнхэй гээд «Лос-Анжелос таймс» гэжэ газетэ бэшэнэ. Урда-Вьетнамай 1100 миль утатай эрьеые хүсэдөөр хаахын тулада дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ хэрэглэгдэдэг харуулай тусхай суднануудhаа мүнөө харуул хаража байhан соединенинуудые буридүүлхэ тухай Вашингтондо эрилтэ хээ гээд газетэ тэмдэглэнэ.

17-дохи параллельhээ хойгуурхи ДРВ-гэй эрьеые 7-дохи флодой корабльнууд ажаглан харана гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ.

Зүүн-Урда Азиин эрье шадар США-гай далайн-сэрэгэй ехэ хүсэнүүдэй суглуулагдан асарагдажа байhан ушар энэ райондо дайн байлдаа үргэдхэхэ зорилгоор Пентагоной хэжэ байhан баhа нэгэ шэнэ харата муухай алхам болоно.

Эрид шууд буруушаана

ХАНОЙ, мартын 30. (ТАСС). Вьетнамай арадай армийн Верховно командованийн холбоо барисаа байгуулха зургаанийе толгойлогшо полковник Ха Ван Лау Вьетнамда ажаглалта, хиналта хэдэг уласхоорондын комиссида бэшэг эльгээжэ, ДРВ-гэй газарта Америкын самолёдууд болон корабльнуудай шэнээр добтолго хэhэндэ буруушаалга мэдүүлээ.

20-дохи параллель дээрэ, Бак-Бо тохойн гүн дунда байдаг Бать Лонг Би аралда агаарhаа болон далайhаа нэгэн доро добтолго хэхэдээ, дайн байлдаае Хойто Вьетнам руу дэлгэрүүлхэ замаар саашаа дабшаха үгаа аюултай алхам Холбоото Штадууд хэбэ. Энэ хадаа ДРВ-гэй бээ даанхай байдалда, газар үhанайнь бүрин бүтэн байлгада горитойгоор халдан оро-hон, Вьетнам тушаа 1954 оной Женевскэ хэлсээнүүдые бүдүүлигээр эбдэhэн ябадал болоно. Холбоото Штадууд хадаа ДРВ-дэ эсэргүү эзэрхэг түримхэйгөөр дайлан оролгонуудые саашадаа болюулха, Урда-Вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй дайе болюулха, бүхы сэрэгүүд болон буу зэбсэгүүдые тэндэhээ гаргаха, Женевскэ хэлсээнүүдые хүсэд hайнаар дүүргэхэ ёhотой гээд Ха Ван Лау онсолон тэмдэглээ.

Гүрэнэй мэдэлдэ абана

ДЖАКАРТА, мартын 30. (ТАСС). Зүүн Ява дээрэхи харийн найман плантациие Индонезийн Республикын правительство гүрэнэй мэдэлдэ абаа. Эдэ плантацинууд Англиин монополинуудай мэдэлдэ урда тээнь байгаа. Валютануудаар хуули бусын ябуулганууд эрхилдэг Англиин «Холдинг компани» гэжэ компаниин зөөри хуряажа абтаа. Харийн монополинуудай зөөри хүсэдөөр Индонезийн арадай гарта ороhон байна.

Индонезийн «Пермина» гэжэ национальна нефтийн компани американ хүдэлмэрилэгшэдые ажалhаань гаргаха гэжэ шиидээ. Америкын экспертнууд болон советнигууд энэ ороhоо гаражa ошохо юм.

ЭКАДВ-гай сесси хаагдаба

КАНЬЕРРА, мартын 30. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Велингтонhоо дамжуулhанай ёhоор Азиин болон Алас-Дурна зүгэй талаар ООН-ой экономическа комиссийн 21-дэхи сесси Шэнэ Зеландийн ниислэлдэ мүнөөдэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

ЭКАДВ-гай үнгэрэгшэ жэлдэ хэhэн ажал ябуулгые дэлхэйн 40 ороhоо сессидэ хабаадаhан 300 делегат болон ажаглагшад хаража үзөө, Азиин болон Алас-Дурна зүгтэхи экономическа байдалые, тэрэ тоодо Азиин хүгжэлтын банк байгуулха тухай асуудал зубшэн хэлсээ, мүнөө жэлдэ комиссийн хэхэ хүдэлмэрийн программые хараалаа.

ҮХЭЛЭЙ ЭЗЭ

США-гай далайн ябаган сэрэгэй түүхэhээ

Гоёохо саг hалаа! Урда-Вьетнам руу Америкын сэрэгэй «hурагшад» лэ эльгээгдэдэг юм гэжэ хүн зониие мэхэлхэ гэhэн үгэнүүд орхигдоо. Түрүушын 3.500 сэрэгшэд—үхэлэй эзэд танкнуудаа, ехэ буунуудаа тээгээд Да-Нанг шадар ерэжэ бууба.

Далайн ябаган сэрэгшэд Америкын аэродромуудые харууhалха, хамгаалха зорилготой гээд «Голос Америки» гэдэг радиостанцинууд үдэр hүнигүй шашана. Энээн тухайда hаяхан пресс-конференци дээрэ гүрэнэй секретарь Раскшье хэлээ.

Энэ худал хуурмаг үгэнүүдтэнь хэн этигэхэб?

Эрхэ сүлөө олохын түлөө арадуудай тэмсэлые дараха, алаха хюдаха, галдаха, дээрмэдэхэ гэхэ мэтэ империалис хархис ябуулганууд хэгдэдэг газарнуудта арба—хорин жэл соо эльгээгдэжэ байhан тусхай мэргэжэлтэй алууршад Америкын далайн ябаган сэрэгтэ алба хэдэг байhаниинь бүхы дэлхэй дээрэ мэдэжэ.

1776 ондо болоhон Англиин колонизаторнуудта эсэргүү хубисхалта дайнай үедэ далайн ябаган сэрэгүүд эмхидхэгдээ hэн гээд «Голос Америки» дабтана. Далайн ябаган сэрэгэй корпус тухай хэлэгдэдэг юумэнүүдэй дундаhаа энэнь лэ гансахан үнэн үшар болоно. Нээрээшье, бээ даанги байдалай түлөө тэмсэhэн дайнай урдахана эмхидхэгдэhэн байгаа. Тиигэбэшье США Англи хоёрой хоорондохи дайнай hүүлдэ энэ корпус Америкын эзэрхэг түримхэй этэгээдүүдэй түрүү отряд болоо hэн.

Америкын далайн ябаган сэрэгэй үйлэдэhэн шуhата хэрэгүүдые газетын статья соо багтаажа болохогүй дээрэhээнь, XX зуун жэлэй туршада тэдэнэй хэhэн hүйдхэлтэ хэрэгүүдые тоолоод үзэе.

1900 ондо—Пуэрто-Рико аралые эзэмдээ hэн.

1900 ондо — Пекиндэ болоhон боксёрнуудай бүhалгаае Америкын 2500 далайн ябаган сэрэгэйхид зэрлиг муухайгаар даралсаhан юм.

1900—1902 онуудта — далайн ябаган сэрэгшэд Кубые эзэмдээ hэн.

1900—1902 онуудта — Филиппин арадай бүhалгаае даралаhан.

1903 ондо — Панамын хоолойе эзэлхэ үедөө Колумбиин сэрэгтэ эсэргүү байлдаанда хабаадаhан юм.

1904 ондо — Доминиканска Республикада добтолон ороhон.

1906—1909 онуудта — Кубада хоёрдохёо добтолон ороо бэлэй.

1911 ондо — Тамуужанай гайли татари суглуулhан хэбэр үзүүлэн, Годурас, Никарагуа болон Доминиканска Республикада добтолhон юм.

1914 ондо — Америкын далайн ябаган сэрэгшэд далай тээhээ галзуу хэрэзгээр бомбодоhоной hүүлээр Мексикын Вера Круз гэжэ портые эзэмдэн, хүн зониень хюдаhан байгаа.

1914 ондо—Гаити гэжэ аралые эзэлээд, 1934 он хүрэтэр хорин жэл соо хюдажа мүрдэжэ үргэлжэлөө.

1916 ондо — Першинг генералай морин сэрэгтэй хамта Мексикые добтололсоо hэн.

1916—1924 онуудта—Доминиканска Республикадэ баhа дахинаа түримхэйлэн ороо бэлэй.

1922—1924 ба 1926—1933 онуудта — Никарагуада добтолон түримхэйлhэн байгаа.

1950—1953 онуудта — Корей арадые дойлоhон дайнда Америкын далайн 424.000 ябаган сэрэгшэд хабаадаа hэн.

1958 ондо — Ливандаа буулгагдаhан...

Америкын далайн ябаган сэрэгэйхидэй галзуу муухай аашануудай эдэшье зариманинь «Голос Америки» радиостанцинуудай пропагандын худал хуурмаг, хархис зорилготой байhые эли тодоор тэршэлэн харуулна.

Гушаад гаран ондо США-гай конгрессэй комиссинуудай нэгэ заседани дээрэ генерал-лейтенант Смедли Д. Батлер гэгшэ үгэ хэлэхэдээ, Америкын далайн ябаган сэрэгэй болдото хэрэгүүдые хэ харуулаа hэн гэхэдэ дээ нигэжэ хэлэhэн Штадуудай зэбсэг эгээн оперативна далайн ябаган сэрэг 4 hара алба хааб. нантhаа генерал-м дэбжээб. Энэ сагай биниень Уолл-стри та туhатай томохо тын, нойтон мунсы жэ, капитализмы ябааб... 1903 ондо Америкын фруктово тала хараhан hэм.

1914 ондо Мекси Пампикодо, Америк шадай аюулгүй бай «Нэшнл сити банк дэй Кубые, Хортуе гоходонь туhалалсаа 1912 онуудта ула кирнуудай—аха бабарта Никарагуа туhалаа hэм. 1916 саахарай заводуудай лэгшэ боложо, Доми публикада «болбосо сээ hэм. «Стандарт Хитадта зоргоороо 1927 ондо олгуулаа

Аль Капоне гэд үнэтэй сэнтэй хэдэ шадаха байгаа hэн шаб. Тэрэмнай, ехэ гурбан райондо а байгаа бшуу. Тэд ябагаан сэрэгшэд. бидэ ябуулга хэдэг

Өөрынгөө хабаа ябагаан сэрэгэй хам болдото удха шан тенант Батлер үбг hон хойноо ойлгоо хэлээ.

Тэд хэдэн арбан американецуудые үхэлэй ама руу т Урда-Вьетнамда бо най ушар улхагүй, баригүй байhыень шэ ха? 150.530 ами наhа таhалhан, тэдэнние hургаа, гү?

Н

Ред
Ц. О.

ЭХЫН УЙДХАР

Энэ уулзалга Урда-Вьетнамтай хилдэг, арбан долоодохи параллель шадар оршодог Вьетнамай Демократическа Республикын Хо-Са гэжэ бишыхан городто болоhон байна. Энээнэй урда тээ американ сэрэгэй самолёдууд городто эзэрхэг түримхэй добтолго хэhэн байгаа. Байрын гэрнүүдэй шаташаhан торхонууд, городой түбтэ оршоhон арбан жэлэй hургуулийн hандархайнууд энээнние гэршэлнэ. Эндэ, бомбын тэhэрээнhээ хобдол нухэн болошоhон hургуулийн хашаа соо, нэнэ эхэнэрые харабаб. Тэрэ альгаараа нюураа бүтүүлээд, шудхажа табимал юумэдэл, нухэнэй хажууда хүдэлэнгүй зогсоно. Энэ эхэнэр Нгуен Тхи Нгуен гэжэ нэрэтэй гээд оршуулагша намда хэлэбэ.

Дээрмэшэдэй добтолхо үедэ табан үхибүүд нухэн соо хосорон hалаа. Тэрэ тоодо энэ эхэнэрэй басаган ороолсоhон байна.

Нгуен Тхи Нгуен 45 наhатай. Бархирдаhаяа барижа ядан, арай шамай дуугарна.

— Би өөр тухайдаа, уйдхар гашуудал тухайдаа хооралhуу,—гээд тэрэ хэлэжэ эхилнэ,—энээн тухай залатагүй хөөрэхэ ёhотойб, уялгатайшьеб.

— Сүлөөдэ гаратараа вьетнам эхэнэрнүүд ехэхэн юумэ үзэhэн байна,—гэжэ Нгуен хэлэнэ.—Помещигуудэй дарлалта, хашалта харшалалга, улэсхэлэн хоohоn байдал—эдэ бүгэдые бага наhандаа үзэhэн хүм. Август соо Вьетнамда болоhон революцие баяртайгаар угтаа hэмди. Гэбэшье дайсад манай газар дайдада дахинаа добтолоо. Вьетнам арад тэмсэлдэ жагсан бодоо. Эрхэ сүлөөгэй түлөө, дарлагшадта эсэргүү тэмсэлдэ манай эсэгэнэр, үбгэд, аха дүүнэр олоороо хосорhон байха. Колонизаторнуудай бомбын тэhэрээнhээ манай үхибүүдшье үхөө hэн. Тэд бидэ плажа гараабди. Одоол ажана тайбан ажаhууха, үхибүүдэ үргэн хүмүүжүүлхэ, газар тарялангаа өлдүүрилхэ, баяр жаргалтай ажаhууха сагнай ерээ гэжэ бодомжолдог hэмди. Тэд американ империалистнууд французэ колонизаторнуудые халажа ерээ. Мүнөө минии орон—Урда-Вьетнам дайнай галда дайрагдажа байна.

— Эхэ бүхэн үхибүүдтээ зол жаргал хүсэдэг гээшэ, — гэжэ Нгуен хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. —Басаганайнгаа түлөө hанаагаа зобон, би ДРВ-дэ нүүжэ ерээ hэм. Басаганайнгаа hуралсаха, ехэ болоод хадамда гараха, хүнэй эзэгэдэ хүн болохыень хүсөө бэлэйб. Үхибүүдые үргэн хүмүүжүүлхэhэ ехэ жаргал үгы бшуу. Тэд этиидэл найдални хүсэлдэхэ аргагүй байшоо.

Американ хархис этэгээдүүдэй добтолхо үедэнь басагамни хосороо. hаяхан 17-той болоо hэн. Тэрэмни ундэр сэбэр бэстэй басаган бэлэй. Дунда hургуули дүүргээд, университедтэ hурахаяа ороохоор бодомжолдог байhан.

Эхын уйдхар гашуудалые хэлэхэ үгэнүүдшье олдоногүй.

— Алууршад гэмээ амасаха ёhотой,—гэжэ Нгуен нюдэнhөө нёлбоhо дуhаан хэлэнэ.—Энээнэй тула тэдэнэртэй эрид шангаар тэмсэхэ хэрэгтэй. Бомбоор hүрдөөжэ, Вьетнамай арад зониие hугэдүүлхэбди гэжэ hаналтагүй. Тэдэниие өөрынгөө газар дайдаhаа үлдэхэ—манай уялга.

И. САВВИЧЕВ,
АПН-эй өөрын корр.

Ханой.

ЯПОН. Токиоhоо холо бэшэ американска самолёт унашоо. Хүн зоной байдаг байраhаа оройдоо 50 метрэй газарта тэрэ унаа. Нёдондо нимэл янзаар 15 самолёт унаhан юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: американецууд унаhан самолёдой дэргэдэ.

ТАСС-ай фото.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.
1965 оной апрелийн 1.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН ЗААНАhАА

В. Егоровто медицинын докторой хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо

БЕРЛИН, мартын 30. (ТАСС). Берлинэй Гумбольдтын нэрэмжэтэ университет совет врач-космонавт Б. Б. Егоровто энэ университедэй медицинын докторой хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Энэ нэрэ зэргэ олголгын баярай ёhолол дээрэ университедэй медицинска факультедэй декан, профессор Ф. Шульц, Б. Б. Егоровто хандан үгэ хэлэхэдээ, нимэжэ онсолон тэмдэглээ. Замбуулинай дайдые хүнэй шэнжэлэн мэдэхэ хэрэгтэ научна габьяатай байhакайнь түлөө, илангаяа замбуулинай дайда соо хүнэй бэе махабадые, hанаа сэдьхэлые медицинскэ талаар шэнжэлэлгэ hанха түрүүн хэhэнэйнь түлөө медицинын докторой хүндэтэ нэрэ зэргэ тэрээндэ олгохо гэhэн шиидхэбэри факультедэй совет гаргаа.

Совет наукын залуу түлөөлэгшэ—космонавтда нимэ ехэ нэрэ хүндэ олгоhонойнь түлөө Б. Б. Егоров харуугай тобшохон үгэ хэлэхэдээ, үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэhэн байна. Энэ нэрэ хүндэ совет космонавтнуудай нидэлгэнүүдые хангадаг олон түмэн совет хүнүүдтэ бултандань хамаадана гэжэ тэрэ хэлээ.

ТЭМСЭЛДЭЭ ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛЬЭЭР

НЬЮ-ЙОРК, мартын 29. (ТАСС). Граждан эрхын түлөө негритян хүдэлөөнэй хутэлбэрилэгшэдэй нэгэн, Нобелевско шангай лауреат Мартин Лютер Кинг үсэгэлдэр Сан-Францискодо телевиднеэр үгэ хэлэхэ зуураа, Алабама штадтахи негритян зоной демонстраци Алабамын негрнүүдтэ hунгуулийн эрхэ үгэхэ эрилтын хангагдатар хэгдэжэ үргэлжэлхэ байха гэбэ. Тэрэшэлэн, тухайлхада, 10—10 хоногой турша соо Алабама штадта экономическа бойкот хэхэ үрэа гарган, ороной олониитэ зондо hаядаа хандаха hанаатайб гэжэ Кинг мэдүүлээ. Алабамын губернатор Уоллесэй штад дотороо «хюдалга мүрдэлгэ» зогсоохо хэмжээ абаагүй hаань, улад дараалан бойкодууд хэгдэхэ байха. Алабама штадта бүтээгдэhэн элдэб товар ондоо тээшэнь абаашахагүйе үрэалжа транспортна хүдэлмэришэдэй бүхы хутэлбэрилэгшэдтэ хандаха hанаатай байhан тухайдаа Кинг мэдүүлбэ.

США-hаа Сайгондо байдаг посольствын үбэртэ тэhэрэлгэ болобо

НЬЮ-ЙОРК, мартын 30. (ТАСС). США-hаа Сайгондо байдаг посольствын табан дабхар байшан энэ үглөөгүүр ехэ тэhэрэлгын болоходо доhолон шэшэрбэ. Тэрhээнь хэдэхэн метртэ болоhон тэhэрэлгэ посольстводо, дүтэ шадарайнь байшангуудта горитой хохидол ушаруулаа. Энэ тэhэрэлгэ городой бүхы хубинуудта эли тодоор дуулдаhан байна. Америкын информационно агентствэнүүд нигэжэ дамжуулна. Даб дээрэхи мэдээнэй ёhоор, посольствын байшан соо энэ үедэ байhан 150-яад хүн гол түлэб шэл болон хирпиисын бутархайнуудhаа бултадаа шахуу шархатаhан байна. США-гай элшэн сайдай орлогшо Алексис Джонсон багашагаар хасараа хаха зуруулаа. Яаба хээбшье, Америкын хоёр дипломат үхөө, 10 алба хаагша горитойгоор шархатла гэжэ тоологдоно. Тэрэшэлэн посольствын байшангай үмэнэ байhан хэдэн автомашина гэмтээ.

НЬЮ-ЙОРК, мартын 30. (ТАСС). Америкэhээ Сайгондо байдаг посольствын үмэнэ тэhэрэлгын болоhон тухай журналистнуудай асуулта хэхэдэнь, президент Джонсон энээн тухай тайлбари үнэхөөө арсаhан байна. АП агентствын дамжуулhанай ёhоор тэhэрэлгэhээ уламжалан болоhон хохидол тухай США-hаа Сайгондо байдаг элшэн сайдай орлогшо Алексис Джонсон гүрэнэй секретарь Раскташ телефоноор хөөрэлдэхэдөө мэдээсэ гэжэ эндэ эли болоhон байна. Энэ тэhэрэлгэhээ уламжалан хэды шэнээн хохидол болоhон тухай тодорхой мэдээн үшөө үгы гэжэ Раск телефоноор хөөрэлдэhэнэйнгөө hүүлээр журналистнуудта мэдүүлээ.

Гүрэнэй мэдэлдэ абана

ДЖАКАРТА, мартын 30. (ТАСС). Зүүн Ява дээрэхи харийн найман плантациие Индонезийн Республикын правительство гүрэнэй мэдэлдэ абаа. Эдэ плантацинууд Англиин монополинуудай мэдэлдэ урда тээнь байгаа. Валютануудаар хуули бусын ябуулганууд эрхилдэг Англиин «Холдинг компани» гэжэ компаниин зөөри хуряажа абтаа. Харийн монополинуудай зөөри хүсэдөөр Индонезийн арадай гарта ороhон байна.

Индонезийн «Пермина» гэжэ национальна нефтийн компани американ хүдэлмэрилэгшэдые ажалhаань гаргаха гэжэ шиидээ. Америкын экспертнууд болон советнигууд энэ ороhоо гаражa ошохо юм.

ЭКАДВ-гай сесси хаагдаба

КАНЬЕРРА, мартын 30. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Велингтонhоо дамжуулhанай ёhоор Азиин болон Алас-Дурна зүгэй талаар ООН-ой экономическа комиссийн 21-дэхи сесси Шэнэ Зеландийн ниислэлдэ мүнөөдэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

ЭКАДВ-гай үнгэрэгшэ жэлдэ хэhэн ажал ябуулгые дэлхэйн 40 ороhоо сессидэ хабаадаhан 300 делегат болон ажаглагшад хаража үзөө, Азиин болон Алас-Дурна зүгтэхи экономическа байдалые, тэрэ тоодо Азиин хүгжэлтын банк байгуулха тухай асуудал зубшэн хэлсээ, мүнөө жэлдэ комиссийн хэхэ хүдэлмэрийн программые хараалаа.

Манай адрес, телефон

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-87, тора—38-42, зам. редактора—35-84, секретар отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, пр —48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: парт —40-49, идеологический—24-74, советского стр быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-3 ции—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати Министров Бурятской АССР.

Н00659. Зак